

รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง

การสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับ

การท่องเที่ยวชุมชน ในเขตจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย

English Communication of Community Leaders and Members in
the Area of Community-Based Tourism

in Chiang Mai and Chiangrai

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลลิตา ภูทอง

2553

รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง การสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับ

การท่องเที่ยวชุมชน ในเขตจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย

English Communication of Community Leaders and Members in the
Area of Community-Based Tourism in Chiang Mai and Chiangrai

ได้รับการจัดสรรงบประมาณวิจัย ประจำปี 2551

จำนวน 172,700 บาท

หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลลิตา กุ์ทอง

งานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์

15 มิถุนายน 2553

คำนำ

เนื่องจากในยุคปัจจุบันมีการคมนาคมที่สะดวกสบายไปมาหาสู่กันได้ง่าย ทำให้เกิดการหลั่งไหลของผู้คนจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งมากขึ้น ส่งผลให้การท่องเที่ยวเจริญเติบโตขึ้นเป็นลำดับ ในขณะที่เดียวกับการท่องเที่ยวของชุมชนได้รับการส่งเสริมและได้รับความนิยมมากขึ้น เนื่องจากนักท่องเที่ยวต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและมีโอกาสในการใช้ชีวิตใกล้ชิดวัฒนธรรมชาติในแต่ละท้องถิ่นมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ทำให้ชุมชนทั้งหลายมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมและการบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนกันอย่างกว้างขวาง เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ไปเยี่ยมเยือนทั้งนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศ การพัฒนาดังกล่าวอาจจะมีการพัฒนาหลายด้านและไม่อาจจะละเลยการพัฒนาด้านภาษาที่เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารได้ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่ถือว่าเป็นภาษาสากลที่มีคนใช้กันมากทั่วโลก

ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการศึกษาเรื่องการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน ในเขตจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลลิตา ภูทอง

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน ในเขตจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย” ครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร ปีงบประมาณ 2551

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากบุคคลต่าง ๆ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนของการท่องเที่ยวชุมชนทั้ง 10 ชุมชน ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอาจารย์วรชาติ ภูทองที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการเก็บข้อมูลในชุมชนต่าง ๆ

สุดท้ายนี้หากผลงานวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวชุมชน ขออานิสงส์อันเกิดจากคุณประโยชน์นี้ จงบังเกิดแก่ผู้มีส่วนร่วมต่อการวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน หากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดในส่วนใดที่เกิดขึ้นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลลิตา ภูทอง

มิถุนายน 2553

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชนและการสื่อสาร.....	5
หลักการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนกับการสื่อสาร.....	8
การสื่อสารและภาษาอังกฤษ.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	18
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	18
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	19
การเก็บข้อมูล.....	19
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	20

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	21
ข้อมูลพื้นฐาน.....	22
ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารของผู้นำชุมชน และสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน	26
การใช้กลวิธีอื่นเพื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ.....	33
โอกาสและสภาพปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรม การท่องเที่ยวชุมชน.....	35
ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	40
บทที่ 5 การอภิปรายผล สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	88
การอภิปรายผล.....	88
สรุปผลการวิจัย.....	94
ข้อเสนอแนะ.....	94
เอกสารอ้างอิง.....	96
ภาคผนวก	100
แบบสอบถาม.....	101
แบบสัมภาษณ์.....	109

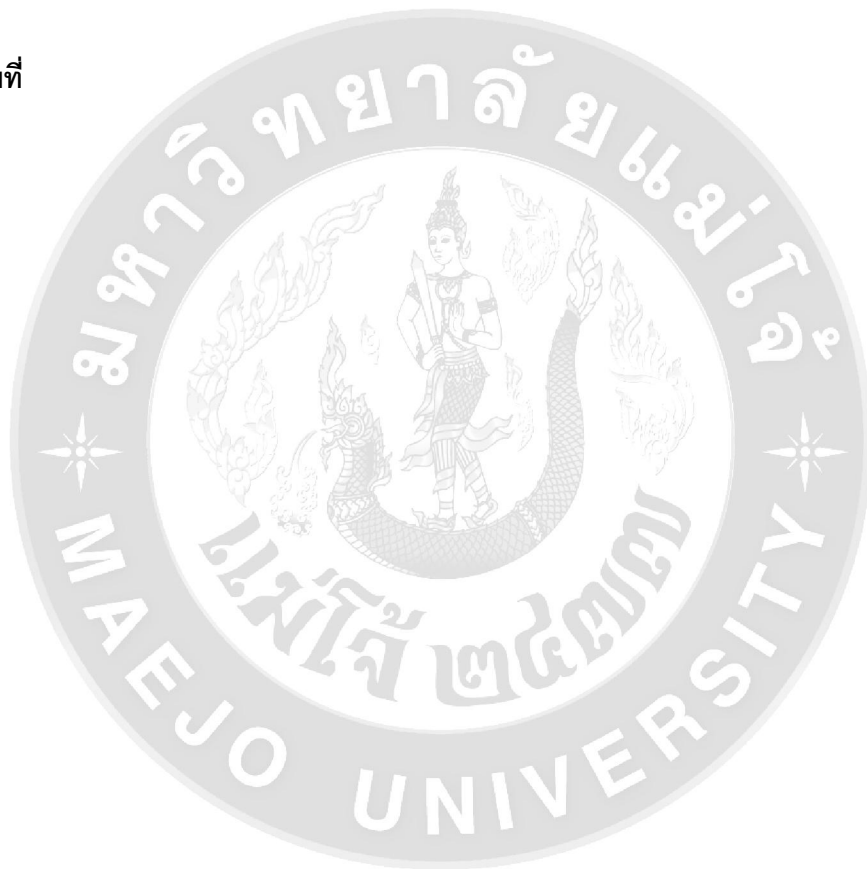
สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศสถานภาพและอายุ.....	22
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ.....	23
3	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการศึกษา.....	24
4	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการมีส่วนร่วมและการพัฒนาตนเอง..	25
5	ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร.....	26
6	จำนวนผู้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารจำแนกตามชุมชน.....	27
7	ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการฟัง.....	28
8	ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการพูด.....	29
9	ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการอ่าน.....	31
10	ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการเขียน.....	32
11	การใช้กลวิธีอื่นเพื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ.....	33
12	โอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน.....	35
13	ระดับปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ.....	37
14	ระดับปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษของแต่ละชุมชน.....	39

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1-4	ป้ายบอกทางไปบ้านแม่กำปอง.....	41-43
5-6	ป้ายต่าง ๆ ในชุมชนบ้านแม่กำปอง.....	44-45
7	นักท่องเที่ยวในชุมชนแม่กำปอง.....	45
8	ป้ายเกี่ยวกับการให้บริการต่าง ๆ ในชุมชนแม่กำปอง.....	46
9	ป้ายบอกทางไปบ้านแม่กลางหลวง.....	48
10-12	ป้ายต่าง ๆ ในชุมชนบ้านแม่กลางหลวง.....	48-49
13	กระดานบันทึกความทรงจำของนักท่องเที่ยว.....	50
14	นักท่องเที่ยวและบริเวณที่พัก.....	50
15	ป้ายอธิบายวัฒนธรรมของชุมชนแม่กลางหลวง.....	51
16	หนังสือคู่มือท่องเที่ยวชุมชนแม่กลางหลวงและผาหม่อน.....	51
17	ป้ายบอกทางไปวัดถ้ำตับเตา.....	53
18	ป้ายวัดถ้ำตับเตาและอ่างเก็บน้ำหนองเปี้ย.....	53
19-23	ป้ายต่าง ๆ บริเวณวัดถ้ำตับเตา.....	54-56
24	ป้ายบอกทางไปบ้านม้งดอยปู่.....	58
25-26	ป้ายบอกสถานที่และสินค้าต่าง ๆ ในชุมชนบ้านม้งดอยปู่.....	59-61
27	ป้ายบอกทางไปถ้ำเชียงดาว.....	63
28-32	ป้ายบอกทางและการให้บริการต่าง ๆ ในบริเวณถ้ำเชียงดาว.....	64-66
33-36	ป้ายต่าง ๆ ในชุมชนบ้านห้วยน้ำริน.....	68-70
37-41	ป้ายต่าง ๆ ในชุมชนบ้านโป่ง สันทราย.....	72-74
42	ทางไปเส้นทางการศึกษาธรรมชาติบ้านโป่ง สันทราย.....	75
43-45	ป้ายต่าง ๆ ในชุมชนบ้านห้วยชี้เหล็ก.....	77-78
46-49	ป้ายต่าง ๆ ในชุมชนบ้านจะคือ.....	80-82
50-53	ป้ายต่าง ๆ ในบริเวณวัดถ้ำปลา.....	84-86
54	นักท่องเที่ยวที่วัดถ้ำปลา.....	87
55	กิจกรรมปั่นหน้าผาที่เป็นกิจกรรมใหม่ที่วัดถ้ำปลา.....	88

การสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับ

การท่องเที่ยวชุมชน ในเขตจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย

English Communication of Community Leaders and Members in
the Area of Community-Based Tourism

in Chiang Mai and Chiangrai

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลลิตา ปุ่ทอง

Asst. Prof. Lalida Puthong

กลุ่มวิชาภาษาตะวันตก คณะศิลปศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงรายและ 2) ศึกษาโอกาสและสภาพปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนจำนวน 128 คน จากแหล่งท่องเที่ยวชุมชน 10 ชุมชน ซึ่งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่มีจำนวน 7 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนแม่กำปอง ชุมชนปกาเกอญอแม่กลางหลวง ชุมชนบ้านต้าบเตา-หนองเปี้ย ชุมชนบ้านม้งดอยปุย(สุเทพ) ชุมชนดอยหลวงเชียงดาว ชุมชนบ้านห้วยน้ำริน และชุมชนบ้านโป่ง และในจังหวัดเชียงรายมีจำนวน 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบ้านห้วยชี้เหล็ก (ดอยวาวี) ชุมชนมูเซอแดงบ้านจื่อ และชุมชนบ้านโป่งงาม (ถ้ำปลา) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามด้วยวิธีทางสถิติเพื่อหาร้อยละคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษไม่ได้ ร้อยละ 68 ส่วนกลุ่มที่สามารถ

สื่อสารภาษาอังกฤษได้มีความสามารถในการสื่อสารด้านทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$ และ $\bar{X} = 2.57$) และมีความสามารถในการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.10$ และ $\bar{X} = 1.85$) ด้านโอกาสในการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน พบว่า ผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนมีโอกาสในการสื่อสารอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.22$) ส่วนปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน โดยภาพรวมชุมชนทั้ง 10 ชุมชนมีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับความสามารถและโอกาสในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ABSTRACT

The research was conducted 1) to investigate English communication of community leaders and members in the area of community-based tourism in Chiang Mai and Chiangrai, and 2) to study the opportunities and problems of English usage in community-based tourism context. The respondents were 128 community leaders and members from 10 communities which 7 communities are in Chiangmai : Mae Kampong, Mae Klang Luang, Tabtao Cave, Doi Pui Village, Doi Luang Chiangdao, Huay Nam Rin, and Ban Pong; and 3 communities in Chiangrai : Huay Kee Lek, Ban Ja Kue, and Ban Pong-ngam (Tham Pla). Questionnaires and interview forms were administered to collect data which was then statistically analyzed by descriptive statistics. The results indicated that 68% of the respondents cannot communicate in English. However, for those who can communicate in English, they responded that their English proficiency in speaking and listening were at a moderate level ($\bar{X} = 2.81$ and $\bar{X} = 2.57$). Inversely, their proficiency in reading and writing were at a low level ($\bar{X} = 2.10$ and $\bar{X} = 1.85$). In terms of their opportunities to communicate in English in community-based tourism context, the results showed that their total opportunities to communicate in English were at a low level ($\bar{X} = 2.22$). In addition, the respondents pointed out that their problems of English usage for communication were at a high level ($\bar{X} = 3.88$). In sum, the findings revealed that community leaders and members have limitation of both English proficiency and communication opportunities.

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การส่งเสริมการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวของชุมชนนับเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมของชุมชนให้มั่นคงและแข็งแรง ดังจะเห็นได้ว่าในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศไทยฉบับที่ผ่านมาหรือฉบับปัจจุบันได้ปรากฏให้มีการส่งเสริมการดำเนินการพัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้แก่ชุมชนไว้อย่างชัดเจน ส่งผลให้ชุมชนหลายแห่งได้มีการจัดกิจกรรมการผลิตและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกันอย่างกว้างขวาง เช่น การจัดบริการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ การให้บริการสปา การนวดแผนไทย การผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ฯลฯ เป็นต้น

การดำเนินการดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ โดยเฉพาะในการติดต่อสื่อสารกับผู้รับบริการหรือลูกค้าที่เป็นชาวต่างประเทศ เพื่อให้สินค้าและบริการของชุมชนสามารถสนองตอบลูกค้าที่เป็นตลาดต่างประเทศได้ ภาษาอังกฤษจึงนับเป็นภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งที่ใช้เป็นสื่อกลางในการดำเนินกิจการท่องเที่ยวของชุมชนกันอย่างแพร่หลาย ส่วนใหญ่เราจะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวของชุมชนยังคงดำเนินการโดยมุ่งตลาดในประเทศ ในขณะที่ในภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงตลาดต่างประเทศได้ดีกว่า เพราะสามารถจัดจ้างบุคคลที่มีความสามารถทางภาษาต่างประเทศมาเป็นพนักงานในระดับต่าง ๆ ได้ อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวชุมชนเป็นที่สนใจของลูกค้าที่เป็นชาวต่างประเทศมากขึ้น เพราะนอกจากจะได้ท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ แล้วยังสามารถเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของแต่ละชุมชนซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจได้อีกด้วย

การท่องเที่ยวชุมชนของประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวมาจากหลายแห่งทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้นการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ การจัดการด้านการสื่อสารกับชาวต่างประเทศจึงเป็นสิ่งที่การท่องเที่ยวชุมชนต้องตระหนักและหาวิธีการที่จะลดช่องว่างของการสื่อสารดังกล่าวที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ดังที่ริชาร์ดส์ (Richards, 2006) ผู้จัดการฝ่ายการตลาดขององค์กรเอกชน REST (Responsible Ecological Social Tours) ซึ่งเป็นองค์กรที่สนับสนุนการท่องเที่ยวชุมชนที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ไทย ได้พูดถึงการท่องเที่ยวชุมชนไว้ว่า “การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย... ภาษาเป็นเรื่องที่ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ (hosts and guests) รู้สึกอึดอัดและคับข้องใจมาก และองค์กรเอกชนได้พยายามแก้ไขปัญหาด้านภาษาด้วย 2 วิธีด้วยกัน ประการแรกให้ลูกค้ายา้กับทัวร์ที่มีคนช่วยแปลภาษาให้ และประการที่สอง ทางองค์กรได้ให้เอกสารที่มีทั้ง 2 ภาษาให้ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายทราบวิธีการสื่อสารกัน นอกจากนี้องค์กรเอกชนยังได้มีการฝึกอบรมด้านการแปลให้ชุมชน เพื่อช่วยให้ชุมชนสามารถสื่อสารกับลูกค้าต่างชาติต่างวัฒนธรรมได้”

นอกจากนี้การจัดการท่องเที่ยวชุมชนจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สังคม ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น การพัฒนาอาชีพและกระจายรายได้ของชุมชน ดังนั้นจึงต้องมีการบริหารจัดการที่ดี และต้องมีวิธีการจัดการที่จะต้องทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมและมีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการท่องเที่ยวของชุมชนให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ภาษาจึงเป็นสื่อกลางที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการ และการพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษที่เป็นสื่อกลางที่ใช้กันมากในการติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวต่างชาติ ดังนั้นการพัฒนาด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษจึงเป็นประเด็นหนึ่งที่ชุมชนควรให้ความสำคัญในการพัฒนาเช่นเดียวกัน

ผู้วิจัยจึงมองเห็นความจำเป็นในการศึกษาเรื่องการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของกลุ่มคนดังกล่าวให้สามารถสื่อสารภาษาสากลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ หรือให้มีการผิดพลาดน้อยที่สุด ดังนั้นการศึกษาในหัวข้อการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนจะนำมาซึ่งข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนในด้านการสื่อสาร นอกจากนี้ก็จะนำไปสู่การจัดทำคู่มือการใช้ภาษาอังกฤษ หลักสูตรการอบรมภาษา การฝึกอบรมด้านการจัดทำเอกสารหนังสือติดต่อด้านการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ชุมชน การปรับเปลี่ยนนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับความสามารถของชุมชนมากขึ้น อันจะส่งผลให้ชุมชนมีความเจริญและเข้มแข็งตามเจตนารมณ์ของแผนพัฒนาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. ศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน
2. ศึกษาโอกาสและสภาพปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร คือ ผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 7 ชุมชน และในจังหวัดเชียงรายจำนวน 3 ชุมชน รวมเป็น 10 ชุมชน ได้แก่

จังหวัดเชียงใหม่

- 1.1 ชุมชนบ้านแม่กำปอง
- 1.2 ชุมชนปากกาะญอแม็กกลางหลวง
- 1.3 ชุมชนบ้านถ้ำดับเตา-หนองเบี้ย
- 1.4 ชุมชนบ้านม้งดอยปุย (สุเทพ)
- 1.5 ชุมชนดอยหลวงเชียงดาว
- 1.6 ชุมชนบ้านห้วยน้ำริน
- 1.7 ชุมชนบ้านโป่ง

จังหวัดเชียงราย

- 1.8 ชุมชนบ้านห้วยซี้เหล็ก (ดอยวาวี)
- 1.9 ชุมชนหมู่เซอแดงบ้านจะคือ
- 1.10 ชุมชนบ้านโป่งงาม (ถ้ำปลา)

แหล่งท่องเที่ยวชุมชนทั้งหมดเป็นที่ได้รับการยอมรับและส่งเสริมการดำเนินการโดยเครือข่ายการเรียนรู้และประสานงานวิจัยการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community – Based Tourism Research and Learning Network: CBTRLN)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยทำการสุ่มแบบกลุ่ม โดยให้ได้ตัวแทนของประชากรจากสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนแห่งละประมาณ 2-16 คน

โดยมีบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ กัน ได้แก่ ประธานกลุ่มท่องเที่ยวชุมชน ประธานกลุ่มแม่บ้าน และสมาชิกชุมชน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 128 คน

ประโยชน์ของผลการวิจัย

1. ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของกลุ่มคนในชุมชน ให้สามารถสื่อสารภาษาสากลได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพและตรงกับสภาพความต้องการ
2. ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรการอบรมภาษา การอบรมการจัดทำเอกสารหนังสือติดต่อด้านการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ชุมชน การปรับเปลี่ยนนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับความสามารถของชุมชนมากขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสื่อสารภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถ ลักษณะและโอกาสการใช้ภาษาอังกฤษในการดำเนินงานท่องเที่ยว ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียนของผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้อง โดยได้ข้อมูลมาจากการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
2. การท่องเที่ยวชุมชน (Community-Based Tourism) หมายถึง การจัดการท่องเที่ยวที่ชุมชนเข้ามามีส่วนกำหนดทิศทางการท่องเที่ยวบนฐานคิดที่ว่า ชาวบ้านทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรและเป็นผู้มีส่วนได้เสียจากการท่องเที่ยว โดยนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตและวิถีการผลิตของชุมชนมาใช้เป็นต้นทุนหรือปัจจัยในการจัดการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีความรู้ความสามารถ และบทบาทที่สำคัญในการดำเนินงาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชนและการสื่อสาร
2. หลักการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนกับการสื่อสาร
3. การสื่อสารภาษาอังกฤษ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชนและการสื่อสาร

การท่องเที่ยวชุมชน มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Community - Based Tourism หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Host Management เกิดจากความต้องการในการพัฒนาการท่องเที่ยว 3 ประการ คือ ความต้องการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ความต้องการของตลาดการท่องเที่ยวในด้านการศึกษาและเรียนรู้ ความต้องการในการพัฒนาคน ซึ่งความต้องการดังกล่าวทำให้เกิดการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมและแพร่หลายในนามของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) บางครั้งอาจเรียกกันว่า การท่องเที่ยวชุมชน หรือการท่องเที่ยวนิเวศโดยชุมชน (Community-based Ecotourism) ซึ่งสามารถนิยามความหมายได้ว่า “ทางเลือกในการจัดการท่องเที่ยวที่ชุมชนเข้ามากำหนดทิศทางการท่องเที่ยวบนฐานคิดที่ว่า ชาวบ้านทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรและเป็นผู้มีส่วนได้เสียจากการท่องเที่ยว โดยการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นแต่ละแห่งด้านต่าง ๆ เช่น ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตและวิถีการผลิตของชุมชน มาใช้เป็นต้นทุนหรือปัจจัยในการจัดการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีความรู้ความสามารถและบทบาทที่สำคัญในการดำเนินงานตั้งแต่การตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินงาน การสรุปบทเรียน และมุ่งเน้นให้เกิดความยั่งยืนสู่คนรุ่นหลานและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของธรรมชาติเป็นสำคัญ” (สินธุ สโรบล, 2549)

จากคำนิยามดังกล่าว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือการท่องเที่ยวชุมชน มีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1.1 การท่องเที่ยวธรรมชาติ ได้แก่การที่นักท่องเที่ยวมีโอกาสชื่นชมสถานที่ธรรมชาติ เช่น การเดินป่า การชมนกหรือสัตว์ป่า การเที่ยวชมน้ำตก การชมพรรณไม้หายาก (เช่น กุหลาบพันปีบนดอยอินทนนท์) การเที่ยวชมวัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิตท้องถิ่น เช่น วัฒนธรรมชาวเขา การดำรงชีพ โฮมสเตย์ เป็นต้น

1.2 การศึกษาและเข้าใจธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ได้แก่การที่นักท่องเที่ยวสามารถหรือมีโอกาส เรียนรู้ถึงรายละเอียดของสัตว์ป่า พรรณไม้ หรือลักษณะของระบบนิเวศ ประเด็นด้านการศึกษาศาสามารถแบ่งได้ออกเป็นหลายระดับ ขึ้นอยู่กับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น ตั้งแต่การชมเพื่อความเพลิดเพลินจนถึงการศึกษาในรายละเอียด นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติได้ด้วยวิธีต่างๆ เช่น ในระดับต้น นักท่องเที่ยวอาจเรียนรู้ข้อมูลจากการถามมัคคุเทศก์ การบรรยาย หรือการหาเอกสารมาอ่านเพิ่มเติม และในระดับที่สูงขึ้นมา นักท่องเที่ยวอาจเรียนรู้ที่เกี่ยวกับธรรมชาติด้วยการใช้เวลา ณ สถานที่แห่งนั้นเป็นเวลานานขึ้น เพื่อศึกษาค้นคว้าแม้กระทั่งทำการวิจัยโดยละเอียด

1.3 การไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรือการอนุรักษ์ระบบนิเวศ การท่องเที่ยวชุมชนเน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวจะต้องไม่ไปทำลายสภาพแวดล้อมหรือการสร้างมลพิษในระดับที่เกินกว่าความสามารถที่ธรรมชาติจะรับได้ เช่น การก่อสร้างอาคารถาวรที่อาจทำลายทัศนียภาพ ปริมาณขยะมูลฝอยที่ไม่มี การจัดเก็บให้เรียบร้อย หรือแม้กระทั่งความแออัดจากจำนวนนักท่องเที่ยว มิฉะนั้นจะนำมาซึ่งความสูญเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและในที่สุดก็จะทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวเองต้องประสบกับความหายนะ นอกจากนี้ควรจะมีวิธีที่จะนำรายได้บางส่วนจากการท่องเที่ยวมาใช้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น รายได้จากการเก็บค่าเข้าชมหรือรายได้จากการเก็บภาษีท่องเที่ยว

1.4 การมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3 ประการ คือ ช่วยให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดความจำเป็นที่ต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีวิต เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นต้องอาศัยพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีวิต เช่น การบุกรุกพื้นที่ป่าหาที่ทำมาหากินหรือการล่าสัตว์ป่าเป็นอาหารหรือนำมาขายเพื่อเป็นรายได้เสริมจึงเป็นปัญหาหลัก หากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถสร้างงานให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้ก็จะเป็นหนทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ประการที่สอง การให้

ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม นอกจากจะเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นแล้ว ยังเป็นการแสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มิได้มองว่า ทรัพยากรธรรมชาตินั้นเป็นสมบัติของนักธุรกิจที่ประกอบการท่องเที่ยว ที่เข้าไปแสวงหาผลประโยชน์แต่เพียงฝ่ายเดียว การแบ่งปันผลประโยชน์ส่วนหนึ่งกลับสู่ท้องถิ่นเป็นการแสดงให้เห็นว่าประชาชนในท้องถิ่นก็ยังรับประโยชน์ ประการสุดท้าย การเปิดโอกาสให้ประชาชนท้องถิ่นมีงานทำในกิจการท่องเที่ยวจะเป็นการช่วยสนับสนุนอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านไปในตัว เช่น การแสดงพื้นบ้าน หรือการขายสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นรายได้เสริม ซึ่งเป็นการอนุรักษ์งานฝีมือท้องถิ่นไปด้วย

อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวชุมชนที่ดีนั้นต้องมีมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่สามารถทำให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2540) ได้แนะนำเกี่ยวกับมาตรฐานในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดีไว้ 8 ประการ คือ

- 1) การท่องเที่ยวต้องมีระบบจัดการที่ดี 4 ด้าน
 - 1.1) ด้านการให้ข้อมูลล่วงหน้าเพื่อทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว
 - 1.2) ด้านการจัดนำเที่ยวที่เน้นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว
 - 1.3) ด้านข้อกำหนดการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยว
- 2) ด้านการตลาดท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยว
- 3) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องเน้นให้มีจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการวางแผนและการจัดการ
- 4) มีโครงการร่วมกับคนในชุมชนท้องถิ่นเพื่อคืนกำไรกลับสู่แหล่งท่องเที่ยว
- 5) ต้องมีระบบรักษาความปลอดภัย เพราะเป็นการท่องเที่ยวที่มีความเสี่ยงสูง
- 6) มีระบบให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยว
- 7) มีระบบการสร้างคุณภาพโดยมีการจัดการอบรมความรู้และทักษะให้สมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้อง
- 8) มีระบบการให้บริการที่มีคุณภาพ โดยใช้ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมคุ้มค่าและไร้มลพิษ มีความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นเพื่อสร้างงานและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

สรุปได้ว่าการท่องเที่ยวชุมชนหรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและมาตรฐานของท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักหลายด้าน คือ ด้านพื้นที่ที่มีพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติและทรัพยากรท้องถิ่น ด้านการจัดการที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ด้าน

กิจกรรมและกระบวนการที่เพิ่มพูนความรู้ สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกในด้านการดูแลสิ่งแวดล้อมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมในการจัดการของประชาชนในท้องถิ่น จากองค์ประกอบดังกล่าวจะเห็นว่าปัจจัยสำคัญที่แทรกอยู่ในแนวคิดการท่องเที่ยวชุมชนและมาตรฐานทั้ง 8 ประการก็คือ การสื่อสาร เพราะในการท่องเที่ยวนั้นนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการต่างๆ ต้องมีการสื่อสารกัน ซึ่งอาจจะมีการสื่อสารกันในรูปแบบต่างๆ เช่น การสนทนา การบรรยาย การตีตรา ประสาท หนังสือหรือแผ่นพับ และอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว การปลูกจิตสำนึก ระบบการให้ความรู้ความเข้าใจ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าการสื่อสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะอาจจะไม่กล่าวถึงโดยตรง แต่สอดแทรกอยู่ในทุกด้านและมีความสำคัญอย่างยิ่งในระบบการจัดการการท่องเที่ยว

2. หลักการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนกับการสื่อสาร

การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวที่ตอบสนองความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ สังคมของพื้นที่ในการจัดการท่องเที่ยว โดยมีการคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ทั้งนี้ นโยบายและแผนการดำเนินการต่าง ๆ ต้องมาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้มีการคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ที่ดีของท้องถิ่น และผลตอบแทนที่ยั่งยืนยาวของชุมชน

การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable Tourism Development) หมายถึง การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มุ่งทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมพร้อมกันไป ในขณะเดียวกันก็ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม และได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ทั้งนี้หลักการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนประกอบด้วยหลักการที่สำคัญอยู่ 10 ประการ (วลัยพร ลิ้มบุญญรัตน์, 2547) คือ

2.1 การอนุรักษ์โดยใช้ทรัพยากรอย่างพอดี (Using Resource Sustainable) หมายถึง วิธีการจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เดิมทั้งมรดกทางธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่อย่างดั้งเดิมอย่างเพียงพอ หรือใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้อย่างประหยัดต้องคำนึงถึงต้นทุนอันเป็นคุณค่า คุณภาพของธรรมชาติ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วย

นอกจากนี้การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง การสงวนรักษาคุณภาพของทรัพยากรให้มีคุณค่าต่อชีวิตที่ดี รู้วิธีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ปรับปรุง บำรุงให้เกิด

ประโยชน์ได้นาน เพิ่มพูน และเสริมสร้างไว้ให้มากเพียงพอต่อการใช้ เพื่อการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม

ส่วนการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากร ต้องคงความเป็นเอกลักษณ์อย่างดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุด เกิดผลกระทบอันเป็นผลเสียน้อยที่สุด โดยการใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านประยุกต์กับเทคโนโลยีแบบใหม่ การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด อย่างเหมาะสมนั้น สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยาวนาน

2.2 ลดการบริโภคและใช้ทรัพยากรที่เกินความจำเป็นกับการลดของเสีย (Reducing Over - Consumption and Waste) การร่วมกันวางแผนกับผู้ที่เกี่ยวข้องจัดการการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ หรือจัดหาทรัพยากรอื่นที่มีคุณสมบัติ และคุณภาพเหมือนกันใช้ทดแทนกันได้ เพื่อลดการใช้ทรัพยากรที่หายาก

ด้านการลดของเสีย เช่น ขยะปฏิภูล ต้องหาวิธีการจัดการโดยการแยกประเภทขยะ ขยะแห้งอาจนำระบบการหมุนเวียนการใช้ การใช้ซ้ำ และการแปรรูปกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (Reuse Renew Recycle) ขยะเปียก อาจนำไปทำปุ๋ยอินทรีย์ และน้ำหมักปุ๋ยจุลินทรีย์ได้

2.3 รักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม (maintain diversity) ต้องวางแผนขยายฐานการท่องเที่ยวโดยการรักษาและส่งเสริมให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม โดยการเพิ่มคุณค่าและมาตรฐานการบริการ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาในการท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้นนานขึ้นหรือกลับไปเที่ยวซ้ำอีก

2.4 ประสานการพัฒนาการท่องเที่ยว (Integrating Tourism into Planing) การที่ไม่เพียงแต่ทำงานตามแผนที่วางไว้ แต่ต้องมีการประสานแผนการพัฒนากับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองท้องถิ่น (เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล) แผนพัฒนาของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการทำงานในสถานที่ท่องเที่ยวเดียวกันมีศักยภาพเพิ่มขึ้น

2.5 นำการท่องเที่ยวขยายฐานเศรษฐกิจในท้องถิ่น (Supporting Local Economy) ต้องประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยสรรหาความโดดเด่นของทรัพยากรในท้องถิ่นนำไปประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขายการท่องเที่ยว เพื่อให้ นักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวมากขึ้น เป็นการสร้างรายได้กระจายสู่ประชากรที่ประกอบการในท้องถิ่น

2.6 การมีส่วนร่วม โดยการสร้างเครือข่ายพัฒนาการท่องเที่ยวกับท้องถิ่น (Involving Local Communities) ต้องร่วมทำงานกับท้องถิ่นแบบเป็นองค์รวม (Participation Approach) โดยเข้าร่วมในลักษณะหน่วยงานร่วมจัด เช่น เป็นหน่วยงานร่วมทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เป็นหน่วยงานร่วมวิเคราะห์ หรือร่วมแก้ปัญหาด้วยกัน เป็นหน่วยงานร่วมส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น นอกจากนั้นยังต้องประสานเครือข่ายระหว่างองค์กรและท้องถิ่น เพื่อยกระดับคุณภาพของการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

2.7 มีการประชุมกับผู้เกี่ยวข้องที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน (Consulting Stakeholders and the Public) การประสานกับประชาคมในพื้นที่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา สถาบันการศาสนา หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบในพื้นที่ ร่วมประชุมหารือ ทั้งการเพิ่มศักยภาพให้กับแหล่งท่องเที่ยว การประเมินผลกระทบการท่องเที่ยว การแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการตลาด โดยจัดการประชุมกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน เป็นการลดข้อขัดแย้งในด้านผลประโยชน์ที่ต่างกัน

2.8 การพัฒนาบุคลากร (Training Staff) มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ความรู้ การฝึกอบรม การส่งเจ้าหน้าที่ดูงานอย่างสม่ำเสมอให้มีความรู้ มีแนวคิด และวิธีปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน นับเป็นการพัฒนาบุคลากรในองค์กร และเป็นการช่วยยกระดับมาตรฐานการบริการ การท่องเที่ยว

2.9 การจัดเตรียมข้อมูล คู่มือในการบริการข่าวสารการท่องเที่ยว (Marketing Tourism Responsibly) การร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว ข่าวสารการบริการการขายให้พร้อม และเพียงพอต่อการเผยแพร่ อาจจัดทำในรูปแบบสื่อทัศนูปกรณ์รูปแบบต่าง ๆ เช่น คู่มือการท่องเที่ยว คู่มือการตลาดการท่องเที่ยวในรูปแบบเอกสาร แผ่นพับ หนังสือคู่มือ วิดีโอ แผ่นซีดีรอม เป็นต้น

2.10 การประเมินผล ตรวจสอบและวิจัย (Undertaking Research) เป็นสิ่งจำเป็นต่อการแก้ปัญหาและเพิ่มคุณค่าคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวต่อการลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยว ด้วยการมีการประเมินผลและการตรวจสอบผลกระทบ มีการศึกษาวิจัยอย่างสม่ำเสมอโดยการสอบถามผู้ให้บริการโดยตรง การสอบถามความเห็นจาก ใบประเมินผลหรือการวิจัยตลาดการท่องเที่ยว เพื่อทราบผลของการบริการ แล้วนำมาปรับปรุงและแก้ไขการจัดการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความประทับใจและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

ดังนั้นหลักการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนไว้ให้ยั่งยืนนั้น ต้องมีการบริหารและจัดการตามหลักอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ต้องให้ชุมชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง รวมทั้งต้องมีการพัฒนา ปรับปรุงและต้องมีการตระหนักในการแก้ไขปัญหาต่างๆอย่างจริงจัง เพื่อที่จะทำให้การท่องเที่ยวนั้นดำเนินการต่อไปได้อย่างยาวนาน และที่ขาดไม่ได้ในการจัดการท่องเที่ยวก็คือ การสื่อสารกับนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารด้วยวาจา หรือด้วยเอกสารต่างๆ เช่น ในการจัดเตรียมข้อมูล คู่มือในการบริการข่าวสารการท่องเที่ยวที่จะต้องสื่อสารกับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและที่เป็นชาวต่างประเทศ

3. การสื่อสารและภาษาอังกฤษ

การสื่อสารของมนุษย์ที่พัฒนามาแต่สังคมโบราณโดยมีภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญ และเป็นสิ่งแสดงถึงภูมิปัญญาของแต่ละสังคม เพราะมนุษย์ย่อมถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของตนในด้านต่างๆ ผ่านทางภาษา โดยการพูด การเขียน บันทึกส่งต่อกันมา ภาษาจึงเป็นสื่อของมนุษยชาติและช่วยให้มนุษย์ในยุคสมัยต่าง ๆ มีปฏิสัมพันธ์กันและเข้าใจกัน รวมทั้งสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมในสังคมของตนให้สืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

การสื่อสารนั้นจะต้องมีทั้งภาคส่งและภาครับ รวมทั้งมีสื่อที่ใช้ส่ง-รับสารด้วย อย่ไว้ในร่างกายของมนุษย์ที่ใช้สื่อสารประกอบด้วย ตา หู จมูก ลิ้น และกาย ซึ่งจะนำทุกอย่างมาประมวลที่สมองสั่งการ แล้วอวัยวะเหล่านี้ก็จะสื่อสารออกมาเป็น ภาพ เสียง กลิ่น รส และสัมผัสตามลำดับ นอกจากภาษาพูดแล้ว มนุษย์ยังรู้จักใช้ภาษาเขียนและภาษาสัญลักษณ์ทำให้สามารถสื่อสารได้ไกลกว่าภาษาพูด เช่น เขียนจดหมายถึงกัน การติดป้าย ติดประกาศในชุมชน ทางด้านราชการก็มีท้องตรา หนังสือ หมายรับสั่ง เป็นต้น ในการติดต่อสื่อสารกันเพื่อบริหารงานราชการ และเมื่อมีการค้นพบการพิมพ์การสื่อสารได้ขยายกว้างและไกลขึ้น ก่อให้เกิดหนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ ที่ช่วยเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ ให้แก่ผู้คนในสังคม ยิ่งในยุคปัจจุบันที่มีการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต ก็จะทำให้การสื่อสารสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

พรพิมล เสนะวงศ์(2541) ได้กล่าวไว้ว่าการสื่อสารเป็นกิจกรรมทางสังคมที่ต้องใช้ความพยายามของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ในการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนคำพูดหรือการสร้างและรักษาการมีส่วนร่วมในการสื่อสาร ดังนั้นผู้สื่อสารจะต้องมีความรู้และ

ความสามารถนอกเหนือไปจากสมรรถนะภาษาที่จำเป็นต้องใช้ในการถอดรหัสสารสั้น ๆ ที่ปรากฏอยู่ตามลำพัง การสื่อสารจะมีประสิทธิภาพหรือเป็นไปตามเป้าหมายขึ้นอยู่กับสมรรถนะในการสื่อสารของผู้สื่อสาร ซึ่งการสื่อสารประกอบด้วย สมรรถนะด้านไวยากรณ์ (grammatical competence) สมรรถนะด้านปริเฉท (discourse competence) สมรรถนะด้านภาษาศาสตร์ (sociolinguistic competence) และสมรรถนะด้านยุทธวิธี (strategic competence)

การสื่อสารเป็นเครื่องมือที่มนุษย์เราใช้เพื่อสื่อสารและพัฒนาความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในด้านการท่องเที่ยวการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวจึงเป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเกิดความเพลิดเพลินในการท่องเที่ยว ดังนั้นสารที่ใช้ในการสื่อสารจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะเชื่อมโยงทำให้เกิดความเข้าใจกันระหว่างผู้ที่ส่งสารกับผู้รับสาร การสื่อสารภาษาอังกฤษอาจจำแนกสารออกได้เป็น 2 ชนิด (อรุณี วิริยะจิตรรา, 2532) ดังนี้

1) ชนิดของสารที่ใช้ในการอ่านและเขียน ได้แก่ โฆษณา นิตยสาร หนังสือพิมพ์ แผ่นปลิว ป้ายประกาศ คู่มือแนะนำ ฯลฯ

2) ชนิดของสารที่ใช้ในการฟัง ได้แก่ การสนทนา การบรรยาย คำแนะนำ ข่าว โฆษณา ประกาศ ฯลฯ

ดังนั้นในส่วนของการท่องเที่ยว เราสามารถกล่าวได้ว่า สารที่ใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอาจจัดประเภทได้ ดังนี้

1) สารที่ใช้ในการอ่านและเขียน เช่น ป้ายสื่อความหมายวัฒนธรรม เส้นทางศึกษาธรรมชาติ (นำชัย ทนุผล, 2548) ป้ายต่าง ๆ การประชาสัมพันธ์ในแผ่นพับ โบปปลิว เว็บไซต์ และอื่น ๆ

2) สารที่ใช้ในการฟังและพูด เช่น การให้ข้อมูลของมัคคุเทศก์ท้องถิ่น การสนทนากันระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการ และอื่น ๆ

ในการจัดการการท่องเที่ยวจึงจำเป็นที่จะต้องมีการจัดการสื่อสารให้ได้มีประสิทธิภาพเพื่อให้การสื่อสารเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น ความสามารถในการให้ความรู้และอธิบายของมัคคุเทศก์ที่ถ่ายทอดความรู้และอธิบายเรื่องราวในชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว นั้นอยู่ในระดับใด ทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจได้มากเพียงใด ทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ภาษาที่ใช้มีคุณภาพเพียงใด เหมาะสมหรือไม่ (นำชัย ทนุผล, 2548) ความสามารถในการสื่อสารความหมายของป้ายให้ผู้อ่านหรือนักท่องเที่ยวเข้าใจง่ายเพียงใด การใช้ภาษาที่อธิบายชัดเจนหรือไม่ หรือข้อมูลที่ให้รายละเอียดแก่นักท่องเที่ยวในแผ่นพับหรือ

โฆษณาแล้วเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการจัดการท่องเที่ยวที่ต้องการให้มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

ภาษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการติดต่อสื่อสารทุกประเภท ในการจัดการท่องเที่ยวที่ต้องการมีการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ บางครั้งจะประสบปัญหาในเรื่องของการสื่อสารอังกฤษ ทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารเกิดความอึดอัด (Richards, 2006) เมื่อไม่สามารถสื่อสารได้ตามที่คาดหวัง หรือเมื่อเกิดความไม่เข้าใจกัน ดังนั้นเมื่อมีการบริการนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวต่างประเทศ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในการสื่อสารที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาสากลที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย

ในการสื่อสารภาษาอังกฤษ เมื่อผู้ส่งสารมีความรู้เกี่ยวกับภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร จำกัดย่อมจะมีอุปสรรคในการสื่อสาร ผู้ส่งสารหรือผู้พูดภาษาอังกฤษมักจะมีวิธีการในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการสื่อสาร หรือที่เรียกกันว่า กลวิธีในการสื่อสาร ซึ่งผู้วิจัยจะได้อภิปรายเรื่องกลวิธีในการสื่อสารภาษาอังกฤษในลำดับต่อไป

3.1 กลวิธีในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

กลวิธีการสื่อสาร (Communication strategies) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาใช้ในการสื่อความหมายที่ต้องการ เมื่อผู้พูดขาดความรู้ทางภาษาศาสตร์และกลวิธีการสื่อสารจะทำให้การสื่อสารเป็นไปอย่างราบรื่นมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้พูดได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศและทำให้สามารถสื่อสารได้มากขึ้น (อัญชลี วรณรักษ์, 2544)

กลวิธีการสื่อสารของผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาสามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้ (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2539 อ้างถึงใน จูติรัตน์ สมศิริ, 2550) คือ

3.1.1 กลวิธีในการถอดความหมาย (Strategies of Paraphrasing) คือ การที่ผู้พูดใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันในการสื่อสาร ได้แก่

3.1.1.1 การใช้คำใกล้เคียง (Approximation) เป็นการใช้คำหรือโครงสร้างที่มีความหมายใกล้เคียงและตรงตามความต้องการของผู้พูด เช่น ใช้คำว่า “Pipe” แทนคำว่า “waterpipe” เป็นต้น

3.1.1.2 การสร้างคำใหม่ (Word Coinage) ผู้พูดคิดคำขึ้นมาใหม่เพื่อใช้สื่อความหมายตามที่ต้องการ เช่น ใช้คำว่า “Airball” แทน “Balloon” เป็นต้น

3.1.1.3 การพูดอ้อมค้อม (Circumlocution) หมายถึง การพูดบรรยายถึงลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการกล่าวถึงด้วยการใช้ประโยคง่าย ๆ เพื่อให้การสื่อสารดำเนิน

ต่อไปได้และเข้าใจตรงกันทั้งผู้พูดและผู้ฟัง เช่น “She is uh, smoking something. I don't know what its name. That's, uh, Persian, and we use in Turkey, a lot of...”

3.1.2 กลวิธีในการขอยืมภาษา (Strategy of Borrowing)

3.1.2.1 การเรียงลำดับคำแบบภาษาแม่ (Literal Translation) ผู้พูดใช้วิธีแต่งประโยคโดยเทียบกับภาษาแม่ เช่น “He invited him to drink.” แทน “They toasted one another” เป็นต้น

3.1.2.2 การพูดภาษาแม่ปนกับภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง (Language Switch)

3.1.3 กลวิธีในการขอความช่วยเหลือ (Strategy of Appealing for Assistance) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดขอความช่วยเหลือโดยการถามคำศัพท์ที่ตนไม่ทราบจากผู้ฟัง เช่น “What is this?” หรือ “What's called?” เป็นต้น

3.1.4 กลวิธีการสื่อสารโดยไม่ต้องใช้คำพูด (Strategy of Non – verbal Communication) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดสื่อสารโดยการแสดงท่าทางหรือการเคลื่อนไหวแทนคำพูด การแสดงท่าทางต่าง ๆ อาจมีได้หลายลักษณะด้วยกัน เช่น การแสดงออกทางสีหน้า การสบตา การเคลื่อนไหวศีรษะ มือ หรือร่างกาย

3.1.5 กลวิธีในการหลีกเลี่ยง (Strategies of Avoidance) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในระหว่างการสนทนามีดังนี้

3.1.5.1 การหลีกเลี่ยงหัวข้อสนทนา (Topic Avoidance) ผู้พูดพยายามหลีกเลี่ยงที่จะสนทนาในหัวข้อที่ผู้พูดไม่มีความรู้ด้านคำศัพท์หรือโครงสร้างประโยค

3.1.5.2 การละทิ้งข้อความ (Message Abandonment) เมื่อผู้พูดไม่สามารถสื่อสารต่อไปได้ ก็จะจบการสนทนาลงทันที

นอกจากผู้พูดจะมีกลวิธีสื่อสารเพื่อแก้ปัญหาให้การสื่อสารภาษาต่างประเทศแล้ว ในการท่องเที่ยวชุมชนนั้น แหล่งท่องเที่ยวชุมชนบางแห่งมีนักท่องเที่ยวสนใจเข้าไปท่องเที่ยวจำนวนมาก การที่ได้พบปะหรือบริการนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมาก ทำให้มีโอกาสต้องสื่อสารหรือพูดภาษาต่างประเทศบ่อยครั้ง ซึ่งอาจทำให้ผู้พูดเกิดแรงจูงใจในการที่จะเรียนรู้และสื่อสารภาษาต่างประเทศมากขึ้น ดังนั้นแรงจูงใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้พูดหรือผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนรู้ภาษามากขึ้นดังที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงต่อไป

3.2 แรงจูงใจในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

ประเทือง ใจหาญ (2546) พุดถึงทฤษฎีต่าง ๆ ที่กล่าวถึงแรงจูงใจว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งทางจิตวิทยาที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และแรงจูงใจสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.2.1 แรงจูงใจภายใน คือ สภาวะที่บุคคลต้องการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยตนเอง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในร่างกาย เช่น ความต้องการ ความตั้งใจ ความหวัง ค่านิยม ความชอบ ฯลฯ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

3.2.1.1 แรงจูงใจทางร่างกาย เป็นแรงจูงใจตามธรรมชาติ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากแรงขับภายในร่างกาย และอาจเกิดขึ้นจากการกระตุ้นโดยสิ่งเร้าจากภายนอก เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ

3.2.1.2 แรงจูงใจส่วนบุคคล เกิดจากความต้องการทางร่างกายและจิตใจของแต่ละบุคคล เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคล กระทำกิจกรรมบางอย่างที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความตั้งใจ ความชอบ

3.2.1.3 แรงจูงใจทางสังคม เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ การยกย่องนับถือ ค่านิยม

3.2.2. แรงจูงใจภายนอก เกิดจากสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา หรือสิ่งแวดล้อม เช่น ที่อยู่อาศัยเงิน รางวัล ความก้าวหน้า ความมีชื่อเสียง

แรงจูงใจที่ทำให้ผู้คนในชุมชนมีความต้องการที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้นอาจมาจากแรงจูงใจภายนอก เช่น การเห็นนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจนำไปสู่แรงจูงใจภายใน เช่น ความต้องการที่จะช่วยเหลือ หรือต้องการให้บริการ หรือต้องการอธิบาย พูดคุยกับชาวต่างชาติ จนทำให้เกิดแรงกระตุ้นและมีความต้องการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมากยิ่งขึ้น เป็นต้น แรงจูงใจในการสื่อสารภาษาต่างประเทศจึงอาจเกิดขึ้นได้เมื่อมีการสื่อสารกับคนต่างชาติต่างภาษา

อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวชุมชนในแต่ละแห่งมีธรรมชาติที่ต่างกัน การสื่อสารภาษาอังกฤษของท่องเที่ยวชุมชนในแต่ละแห่งก็อาจจะมีความสามารถในการสื่อสาร โอกาส และปัญหาที่แตกต่างกันด้วย ดังนั้นการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อสารภาษาอังกฤษของการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการท่องเที่ยว จึงนับว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวชุมชนในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกปัจจุบันที่มีการเคลื่อนไหวของผู้คน ทำให้ชาวต่างประเทศเข้ามาใช้บริการกันมากขึ้น และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนมีแนวโน้มว่าจะเป็นทางเลือกหนึ่งของแต่ละชุมชนต่อไป

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนในเขตจังหวัดเชียงใหม่ และเชียงใหม่ในครั้งนี้ ได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาดังต่อไปนี้

Promjittiphong (2005) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อการบริการการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ที่โครงการหลวง ศูนย์ตีนตก จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า จะมีการประชาสัมพันธ์มากกว่านี้ เพราะจะมีผลต่อการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวจากยุโรป และประเทศไทย และควรมีเครือข่ายกับชุมชนใกล้เคียงเพื่อสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรมีการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวในด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะความสามารถด้านการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว

ส่วนมนัส สุวรรณ (2542) ได้เสนอสิ่งที่จะต้องนำมาประกอบการพิจารณาในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและประสพผลสำเร็จ ซึ่งมี 4 ประการ คือ

- 1) ความปรารถนาของผู้ท่องเที่ยว
- 2) ความสามารถในการให้บริการ(ability) ของ ผู้ท่องเที่ยว
- 3) ความสะดวกในการเดินทางและการเข้าถึง(Mobility and Accessibility)
- 4) ความสามารถที่รับได้ของพื้นที่ ซึ่งมี 3 ประเด็น คือ ความสามารถที่รับได้ทางกายภาพ (Physical Carrying Capacity) ความสามารถที่รับได้ทางสังคม (Social Carrying Capacity) ความสามารถที่รับได้เชิงนิเวศวิทยา (Ecological Carrying Capacity)

ด้านทัศนคติของเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตบ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ วิไลภรณ์ (2541) พบว่า เกษตรกรเห็นว่า ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ตลอดจนประเพณีของเผ่าเป็นจุดดึงดูดใจนักท่องเที่ยวที่ควรได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ตลอดไป และเกษตรกรเสนอแนะว่า ควรมีการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค การคมนาคม การประชาสัมพันธ์ การจัดการผลประโยชน์ของชุมชนและการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

นอกจากนี้ ประภา สุขเกษมและ ดวงพร พงษ์โสภาวิจิตร (2548) ได้รายงานข้อมูลพื้นฐานการใช้ภาษาต่างประเทศในภาคเหนือ: ฉบับนายจ้าง หัวหน้างาน ผู้ประกอบอาชีพ

อิสระว่า ผู้ตอบแบบสอบถามหรือนายจ้าง หัวหน้างาน ผู้ประกอบอาชีพอิสระพัฒนาความสามารถทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศของตนเองในระดับปานกลางถึงน้อย การส่งเสริมให้พนักงาน ลูกจ้างของตนพัฒนาความสามารถทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของตนเองในระดับน้อยถึงน้อยมาก ภาษาต่างประเทศที่นายจ้าง นายจ้าง หัวหน้างาน ต้องการให้หัวหน้างาน ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องการในเวลา 5 ปีข้างหน้า คือ ภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น ตามลำดับ พนักงานและลูกจ้างมีความต้องการรู้ภาษาอังกฤษมากที่สุด ในงานประเภทธุรกิจการท่องเที่ยว โรงงานอุตสาหกรรม การค้า และการให้บริการ ส่วนภาษาอื่น ๆ เป็นที่ต้องการในงานประเภทอื่น ๆ แตกต่างกันไป ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะถึง วิธีการพัฒนาความสามารถทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศของพนักงาน ลูกจ้าง เช่น การอบรมหลักสูตรระยะสั้น การจัดหาสื่อต่างประเทศ และการสนทนากับชาวต่างประเทศ

สำเนาวิไล และคณะ (2550) ได้ทำการวิจัยพบว่า ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทน้อยทางด้าน การพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้ ซึ่งได้เสนอว่า รัฐบาลควรมอบอำนาจในด้านการบริหารจัดการให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการจัดการมีแต่ภารกิจ และการบริหารจัดการด้านหนึ่งที่กำลังถึงคือพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการบริการ ภาษาและการประชาสัมพันธ์

ฉัตรแก้ว สิมารักษ์ และคณะ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารนั้น พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศมีความพึงพอใจด้านการรับข้อมูลข่าวสารในระดับที่น้อยกว่าด้านอื่นและต้องการให้ปรับปรุงโดยเพิ่มรายละเอียดของเนื้อหา และให้ทันสมัยทั้งภาษาไทยและภาษาสากล รวมทั้งได้เสนอให้มีการปรับปรุงศักยภาพบุคลากรโดย อบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเรื่องสถานที่ ประวัติศาสตร์ ภาษาต่างประเทศและอื่นๆ เพื่อจะได้ถ่ายทอดและบริการแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

ไพฑูรย์ นิยมมนา และคณะ (2550) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเครือข่ายโฮมสเตย์ในเขตอีสานใต้ และพบว่า ปัญหาของโฮมสเตย์ในเขตอีสานใต้นั้น พบว่า ส่วนใหญ่ขาดการประชาสัมพันธ์ตนเอง ต้องการความช่วยเหลือด้านการประชาสัมพันธ์ เช่น จัดให้มีเอกสารของโฮมสเตย์ในเขตอีสานใต้ วิธีดีเพื่อการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนเว็บไซต์ที่เป็นของกลุ่มโฮมสเตย์ในเขตอีสานใต้ ความรู้ด้านการต้อนรับ การบริการนักท่องเที่ยวให้ประทับใจ

พระภิกษุ ศรีสวัสดิ์ และคณะ (2550) ได้ศึกษาแนวทางในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ธรรมชาติ บนเกาะช้าง เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและพบว่า การบริการด้านข้อมูล ข่าวสารและประชาสัมพันธ์ ควรมีกำหนดขอบเขตและมาตรฐาน โดยจัดทำป้ายต่างๆ เอกสาร แผ่นพับที่ให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว และมีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลที่สามารถสื่อสาร ภาษาต่างประเทศได้ และจัดให้มีคู่มือการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัย ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเป็น องค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญต่อแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารภาษา พุดหรือภาษาเขียน ภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาและวิธีการที่ใช้ ในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวต่างประเทศ ที่ยังพบว่าจำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนา และปรับปรุง เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการท่องเที่ยวในแต่ละแห่ง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่มีจำนวน 7 ชุมชน และในจังหวัดเชียงรายมีจำนวน 3 ชุมชน ได้แก่

จังหวัด เชียงใหม่

- ชุมชนบ้านแม่กำปอง

- ชุมชนปากเกาะญอแมกลางหลวง
- ชุมชนบ้านถ้ำดับเตา-หนองเปี้ย
- ชุมชนบ้านม้งดอยปู่ย (สุเทพ)
- ชุมชนดอยหลวงเชียงดาว
- ชุมชนบ้านห้วยน้ำริน
- ชุมชนบ้านโป่ง

จังหวัดเชียงราย

- ชุมชนบ้านห้วยซี้เหล็ก (ดอยาวี)
- ชุมชนหมู่เซอแดงบ้านจ๊ะคือ
- ชุมชนบ้านโป่งงาม (ถ้ำปลา)

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม โดยได้ตัวแทนของประชากรในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แห่งละประมาณ 2-16 คน โดยมีสมาชิกที่มีบทบาทและหน้าที่เป็นประธานกลุ่มท่องเที่ยวในชุมชนหรือประธานกลุ่มแม่บ้าน และสมาชิกชุมชน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 128 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ความสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษของ ผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน รวมทั้งโอกาสและสภาพปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนสร้างโดย

2.1 ศึกษารูปแบบและวิธีการ ตลอดจนทฤษฎีและหลักการของการท่องเที่ยวชุมชนจากเอกสารความรู้ ต่าง ๆ

2.2 ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการสื่อสารภาษาอังกฤษ ที่จำเป็นต้องใช้ในการท่องเที่ยว

2.3 นำความรู้ที่ได้มากำหนดกรอบ ในการสร้างแบบสอบถามและสัมภาษณ์

2.4 สร้างแบบสอบถามและสัมภาษณ์การสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยแบบสอบถามใช้มาตราส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.5 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและการวิจัยเพื่อตรวจสอบ ทบทวนและให้ข้อเสนอแนะ

2.6 ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการเข้าสู่พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ และเขียนรายตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้อธิบายเพิ่มเติมหรืออ่านให้ผู้ตอบแบบสอบถามฟังในรายที่ไม่เข้าใจหรืออ่านภาษาไทยไม่ค่อยได้ นอกจากนี้ได้ทำการสัมภาษณ์ รวมทั้งมีการเก็บตัวอย่างของเอกสารที่การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษที่แหล่งท่องเที่ยวใช้สื่อสารกับนักท่องเที่ยวทั้งในรูปแบบภาษาเขียนและสัญลักษณ์สากลในระหว่างการเข้าเก็บข้อมูลทุกครั้ง รวมทั้งได้มีการบันทึกภาพป้ายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่มีการใช้ภาษาอังกฤษ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บข้อมูลได้ข้อมูล 2 ลักษณะ คือ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำผลที่ได้เสนอในรูปตาราง ประกอบคำอธิบายอภิปรายผล สรุปผลพร้อมข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม มาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ แล้วนำคำตอบจากแบบประเมินเฉพาะฉบับที่ถูกต้องสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อดำเนินการค่าสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามใช้วิธีแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2 ศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ กลวิธีในการสื่อสาร และโอกาสและปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบ ความเรียงและ แปลความหมายระดับค่าคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์(บุญชม ศรีสะอาด, 2553)ต่อไปนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำเสนอเป็นข้อมูลที่ได้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชนของแต่ละแห่ง ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ และรูปภาพของป้ายต่างๆ และเอกสารที่ชุมชนใช้ในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยว

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การเก็บข้อมูลได้ดำเนินการโดย ผู้วิจัยได้เข้าไปสอบถามและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างใน จังหวัดเชียงใหม่ 8 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนแม่กำปอง ชุมชนปกาเกอะญอแม่กลางหลวง ชุมชน บ้านถ้ำดับเตา-หนองเปี้ย ชุมชนบ้านม้งดอยปุย (สุเทพ) ชุมชนดอยหลวงเชียงดาว ชุมชน บ้านห้วยน้ำริน และชุมชนบ้านโป่ง และชุมชนบ้านโป่งสมิต และในจังหวัดเชียงรายมีจำนวน 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบ้านห้วยชี้เหล็ก (ดอยวาวี) ชุมชนมุเซอแดงบ้านจะคือ และชุมชนบ้านโป่งงาม(ถ้ำปลา)

จากการลงพื้นที่ไปเก็บข้อมูล พบว่า ชุมชนบ้านโป่งสมิตปัจจุบันไม่มีการดำเนินการ เกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนอีกต่อไป เนื่องจากไม่มีนักท่องเที่ยวเข้าไปใช้บริการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ การวิจัยครั้งนี้จึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจาก 10 ชุมชน คือ ในจังหวัดเชียงใหม่มีจำนวน 7 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนแม่กำปอง ชุมชนปกาเกอะญอแม่กลาง หลวง ชุมชนบ้านถ้ำดับเตา-หนองเปี้ย ชุมชนบ้านม้งดอยปุย(สุเทพ) ชุมชนดอยหลวงเชียงดาว ชุมชนบ้านห้วยน้ำริน และชุมชนบ้านโป่ง ส่วนในจังหวัดเชียงรายมีจำนวน 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบ้านห้วยชี้เหล็ก (ดอยวาวี) ชุมชนมุเซอแดงบ้านจะคือ และชุมชนบ้านโป่งงาม(ถ้ำปลา) และนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการประมวลผลและวิเคราะห์เพื่อสรุปเป็นผลการวิจัย

ค่าที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกนำมาแสดงบนตารางประกอบคำอธิบายผล ในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐาน
2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน
3. การใช้กลวิธีอื่นเพื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ
4. โอกาสและสภาพปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการ ท่องเที่ยวชุมชน
5. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1. ข้อมูลพื้นฐาน

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ สถานภาพสมรสและอายุ

	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	59	46.09
	หญิง	69	53.91
	รวม	128	100.00
สถานภาพสมรส	โสด	25	19.50
	สมรส	93	72.70
	หย่าร้าง	3	2.30
	หม้าย	7	5.50
	รวม	128	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	15	11.72
	25 ปี ไม่เกิน 35 ปี	36	28.13
	35 ปี ไม่เกิน 45 ปี	35	27.34
	45 ปี ขึ้นไป	42	32.81
	รวม	128	100.00

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ และอายุ พบว่า
เมื่อจำแนกตามเพศ มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิง จำนวน 69 คนคิดเป็นร้อยละ 53.91 เป็นชายจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 46.09

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพสมรสจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 72.70 มีสถานภาพโสดจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 19.53 มีสถานภาพหม้ายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 มีสถานภาพหย่าร้างจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30

เมื่อจำแนกตามอายุ มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.72 อายุ 25 ปี ไม่เกิน 35 ปีมีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 28.13 อายุ 35 ปี

ไม่เกิน 45 ปีมีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 27.34 และอายุ 45 ปีขึ้นไปมีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 32.81

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

ข้อที่	อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1	ข้าราชการส่วนท้องถิ่น	13	10.16
2	ข้าราชการ	6	4.69
3	ครู อาจารย์	2	1.56
4	เกษตรกร	39	30.47
5	ค้าขาย	30	23.44
6	แม่บ้าน	8	6.25
7	รับจ้าง	21	16.41
8	พนักงานบริษัท	1	0.78
9	อาชีพอื่นๆ	8	6.25
	รวม	128	100.00

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ เมื่อเรียงลำดับอาชีพจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพเกษตรกรร้อยละ 30.47 อาชีพค้าขายร้อยละ 23.44 อาชีพรับจ้างร้อยละ 16.41 ข้าราชการส่วนท้องถิ่นร้อยละ 10.16 แม่บ้านร้อยละ 6.25 อาชีพอื่นๆ ร้อยละ 6.25 ข้าราชการร้อยละ 4.69 อาชีพครูหรืออาจารย์ร้อยละ 1.56 และพนักงานบริษัท ร้อยละ 0.78

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อที่	วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1	ประถมศึกษา	63	49.22
2	มัธยมศึกษาตอนต้น	22	17.19
3	มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	18	14.06
4	อนุปริญญาหรือ ปวส.	3	2.34
5	ปริญญาตรี	15	11.72
6	สูงกว่าปริญญาตรี	3	2.34
7	ไม่ได้เรียน	4	3.13
	รวม	128	100.00

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 49.22 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 17.19 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. ร้อยละ 14.06 ปริญญาตรีร้อยละ 11.72 ผู้ที่ไม่ได้เรียน ร้อยละ 3.13 อนุปริญญาหรือ ปวส. ร้อยละ 2.34 และสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 2.34 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามบทบาทหน้าที่ ระยะเวลาการร่วม
โครงการและการเข้ารับการอบรมด้านการท่องเที่ยว

บทบาทหน้าที่	จำนวน	ร้อยละ
ประธานกลุ่มท่องเที่ยว	9	7.03
กรรมการ	32	25.00
ที่ปรึกษา	7	5.47
ไกด์	16	12.50
เจ้าบ้าน	30	23.44
ขายสินค้า	17	13.28
ทำอาหาร	6	4.69
บริการ	6	4.69
ผู้ดูแลสถานที่ท่องเที่ยว	5	3.91
ระยะเวลาการเข้าร่วมงาน		
น้อยกว่า 1 ปี	16	12.50
1 - 3 ปี	30	23.44
3 ปี ขึ้นไป	82	64.06
การเข้ารับการอบรมด้านการท่องเที่ยว		
เคย	53	41.41
ไม่เคย	75	58.59

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามบทบาทหน้าที่ระยะเวลา การร่วมโครงการและการเข้ารับการอบรมด้านการท่องเที่ยว ปรากฏผลดังนี้

ด้านบทบาทหน้าที่ ผู้ตอบแบบสอบถามมีบทบาทหน้าที่เป็นกรรมการ ร้อยละ 25 เป็นเจ้าบ้าน ร้อยละ 23.44 ทำหน้าที่ขายสินค้า ร้อยละ 13.38 เป็นไกด์ ร้อยละ 12.50 ประธานกลุ่มท่องเที่ยว ร้อยละ 7.03 ที่ปรึกษา ร้อยละ 5.47 ทำอาหารและบริการ ร้อยละ 4.69 ผู้ดูแลสถานที่ท่องเที่ยว ร้อยละ 3.91

ด้านระยะเวลาที่เข้าร่วมงานในโครงการท่องเที่ยวชุมชน พบว่า ร้อยละ 64.06 ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่เข้าร่วมงาน 3 ปีขึ้นไป ร้อยละ 23.44 เป็นผู้เข้าร่วมงานในโครงการเป็นเวลา 1-3 ปี และร้อยละ 12.50 เป็นผู้เข้าร่วมโครงการน้อยกว่า 1 ปี

ด้านการเข้ารับการอบรมด้านการท่องเที่ยว พบว่า ร้อยละ 58.59 ของผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยเข้ารับการอบรมด้านการท่องเที่ยว และร้อยละ 41.41 เป็นผู้ที่เคยเข้ารับการอบรม

2. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารของผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน

ตารางที่ 5 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร

การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร	จำนวน	ร้อยละ
ได้	41	32.00
ไม่ได้	87	68.00
รวม	128	100.00

ตารางที่ 5 แสดงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารของผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารได้มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 32 และผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารได้มีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 68

ตารางที่ 6 จำนวนผู้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารเมื่อจำแนกตามชุมชน

หมู่บ้าน	n	สื่อสารได้	ร้อยละ
1. แม่กำปอง จ. เชียงใหม่	12	3	25.00
2. แม่กลางหลวง จ. เชียงใหม่	13	1	7.69
3. บ้านถ้ำตับเตา-หนองเปี้ย จ. เชียงใหม่	16	4	25.00
4. บ้านม้งดอยปุย(สุเทพ) จ. เชียงใหม่	16	11	68.75
5. ดอยหลวง เชียงดาว จ. เชียงใหม่	16	12	75.00
6. ห้วยน้ำริน แมวิน จ. เชียงใหม่	2	0	0.00
7. บ้านโปง สันทราย จ. เชียงใหม่	13	2	15.38
8. ห้วยชี้เหล็ก จ. เชียงราย	14	3	21.43
9. บ้านจะคือ จ. เชียงราย	13	2	15.38
10. บ้านโป่งงาม จ. เชียงราย	13	3	23.08
รวม	128	41	32.03

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนผู้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร เมื่อจำแนกตามชุมชน
สามารถเรียงลำดับชุมชนที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

ลำดับที่ 1 ชุมชนดอยหลวง เชียงดาว สื่อสารภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 75

ลำดับที่ 2 ชุมชนบ้านม้งดอยปุย (สุเทพ) สื่อสารภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 68.75

ลำดับที่ 3 ชุมชนบ้านถ้ำตับเตา-หนองเปี้ย สื่อสารภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 25

ลำดับที่ 3 ชุมชนแม่กำปอง สื่อสารภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 25

ลำดับที่ 5 ชุมชนบ้านโป่งงาม สื่อสารภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 23.08

ลำดับที่ 6 ชุมชนห้วยชี้เหล็ก สื่อสารภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 21.43

ลำดับที่ 7 ชุมชนบ้านจะคือ สื่อสารภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 15.38

ลำดับที่ 7 ชุมชนบ้านโปง สันทราย สื่อสารภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 15.38

ลำดับที่ 8 ชุมชนแม่กลางหลวง สื่อสารภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 7.69

ลำดับที่ 10 ชุมชนห้วยน้ำริน ไม่มีผู้ที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้

เมื่อนำข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารได้จำนวน 41 คน มาจำแนกวิเคราะห์ตามความสามารถในแต่ละด้าน สามารถแสดงเป็นตารางได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการฟัง (n = 41)

หัวเรื่องและสถานการณ์ในการฟัง	$\bar{X}$	S.D.
ท่านสามารถฟังชาวต่างประเทศพูดภาษาอังกฤษในหัวข้อต่อไปนี้ได้เข้าใจมากเพียงใด		
1. การทักทาย	0.07	0.01
2. การสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่	0.71	0.03
3. การสอบถามเกี่ยวกับเวลา	0.00	1.05
4. สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับระยะทาง	2.71	1.08
5. สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ	2.88	1.11
6. ข้อมูลของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	2.68	1.13
7. ขอความช่วยเหลือด้านอื่นๆ	2.66	1.17
รวม	2.81	1.08

ตารางที่ 7 แสดงความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการฟัง พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$, S.D.= 1.08) เมื่อพิจารณาตามหัวเรื่องในการฟัง สามารถเรียงลำดับจากหัวเรื่องและสถานการณ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 การทักทาย ($\bar{X} = 3.07$, S.D. =1.01)

ลำดับที่ 2 การสอบถามเกี่ยวกับเวลา ($\bar{X} = 3.00$, S.D.= 1.05)

ลำดับที่ 3 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ($\bar{X} = 2.88$, S.D.= 1.11)

ลำดับที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ ($\bar{X} = 2.71$, S.D.= 1.03)

ลำดับที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับระยะทาง ($\bar{X} = 2.71$, S.D.= 1.08)

ลำดับที่ 6 ข้อมูลของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ($\bar{X} = 2.68$, S.D.= 1.13)

ลำดับที่ 7 ขอความช่วยเหลือด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 2.66$, S.D.= 1.17)

ตารางที่ 8 ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการพูด (n = 41)

หัวเรื่องและสถานการณ์ในการพูด	$\bar{X}$	S.D.
ท่านสามารถพูดคุยกับชาวต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษในหัวข้อต่อไปนี้ได้มากเพียงใด		
8. พูดทักทาย	3.07	1.10
9. บรรยายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของท่าน	2.44	1.12
10. บอกข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	2.73	1.16
11. บอกข้อมูลเกี่ยวกับระยะทาง	2.54	1.12
12. บอกข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า	2.68	1.13
13. บรรยายกิจกรรมท่องเที่ยวที่ท่านให้บริการ	2.37	1.07
14. อธิบายหรือตอบคำถามเรื่องที่ท่านนักท่องเที่ยวขอความช่วยเหลือ	2.29	1.19
15. พูดบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี	2.05	1.08
16. พูดขอโทษและขอขอบคุณ	3.24	1.16
17. พูดอ้อล้า	3.32	1.11
18. พูดคุยเรื่องเหตุการณ์ปัจจุบัน	2.27	1.10
19. การเจรจาต่อรอง	2.27	1.03
20. พูดคุยเรื่องการบริหาร	2.12	1.05
รวม	2.57	1.17

ตารางที่ 8 แสดงความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการพูด พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามสามารถพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$, S.D.= 1.17) ซึ่งสามารถเรียงลำดับหัวเรื่องและสถานการณ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามพูดได้จากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

หัวเรื่องและสถานการณ์ที่อื่นๆผู้ตอบแบบสอบถามพูดได้ในระดับ ปานกลาง ได้แก่

ลำดับที่ 1 การพูดอ้าปาก ($\bar{X} = 3.32$, S.D.= 1.11)

ลำดับที่ 2 การพูดขอโทษและขอขอบคุณ ($\bar{X} = 3.24$, S.D.= 1.16)

ลำดับที่ 3 การพูดทักทาย ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 1.10)

ลำดับที่ 4 บอกข้อมูลเกี่ยวกับเวลา ($\bar{X} = 2.73$, S.D.= 1.16)

ลำดับที่ 5 บอกข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า ($\bar{X} = 2.68$, S.D.= 1.13)

ลำดับที่ 6 บอกข้อมูลเกี่ยวกับระยะทาง ($\bar{X} = 2.54$, S.D.= 1.12)

หัวข้อเรื่องและสถานการณ์ที่ผู้อื่นผู้ตอบแบบสอบถามพูดได้ในระดับน้อย ได้แก่

ลำดับที่ 1 บรรยายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.44$, S.D.= 1.12)

ลำดับที่ 2 พูดบรรยายกิจกรรมท่องเที่ยวที่ให้บริการ ($\bar{X} = 2.37$, S.D.= 1.07)

ลำดับที่ 3 อธิบายหรือตอบคำถามเรื่องที่พักท่องเที่ยวขอความช่วยเหลือ

($\bar{X} = 2.29$, S.D.= 1.19)

ลำดับที่ 4 การเจรจาต่อรอง ($\bar{X} = 2.27$, S.D.= 1.03)

ลำดับที่ 5 พูดคุยเรื่องเหตุการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.27$, S.D.= 1.10)

ลำดับที่ 6 พูดคุยเรื่องการบริการ ($\bar{X} = 2.12$, S.D.= 1.17)

ตารางที่ 9 ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการอ่าน (n = 41)

หัวเรื่องในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการอ่าน	$\bar{X}$	S.D.
ท่านสามารถอ่านเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษต่อไปนี้ได้เข้าใจมากเพียงใด		
21. จดหมายหรืออีเมล	2.27	1.23
22. เอกสารข้อตกลงและสัญญาต่างๆ	1.90	1.02
23. ข้อความบรรยายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	2.22	1.13
24. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว	2.27	1.14
25. ใบสั่งสินค้า	2.07	1.01
26. ข้อมูลในเว็บไซต์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	2.12	1.10
27. นิยายเรื่องสั้น	1.88	1.03
28. บทความหรือหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	1.88	0.98
รวม	2.10	1.09

ตารางที่ 9 แสดงความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการอ่าน พบว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษด้านการอ่านของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.10$, S.D. = 1.09) โดยสามารถเรียงลำดับจากหัวเรื่องและสถานการณ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถอ่านได้เข้าใจจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 1.14)

ลำดับที่ 2 จดหมายหรืออีเมล ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 1.23)

ลำดับที่ 3 ข้อความบรรยายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.22$, S.D. = 1.13)

ลำดับที่ 4 ข้อมูลในเว็บไซต์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.12$, S.D. = 1.10)

ลำดับที่ 5 ใบสั่งสินค้า ($\bar{X} = 2.07$, S.D. = 1.01)

ลำดับที่ 6 เอกสารข้อตกลงและสัญญาต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.90$, S.D. = 1.02)

ลำดับที่ 7 บทความหรือหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.88$, S.D. = 0.98)

ลำดับที่ 8 นิยายเรื่องสั้น ($\bar{X} = 1.88$, S.D. = 1.03)

ตารางที่ 10 ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการเขียน (n = 41)

หัวเรื่องในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการเขียน	$\bar{X}$	S.D.
ท่านเขียนข้อความหรือเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษต่อไปนี้ได้มากเพียงใด		
29. จดหมายหรือ อีเมลล์	1.93	1.15
30. ป้ายหรือข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	2.40	1.25
31. บทความ	1.68	1.01
32. บรรยายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว	1.71	1.03
33. ใบเสร็จรับเงิน	1.73	1.07
34. บันทึกข้อความสั้นๆ	1.98	1.11
รวม	1.85	1.09

ตารางที่ 10 แสดงความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษด้านการเขียน พบว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษด้านการเขียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.85$, S.D. = 1.09) โดยสามารถเรียงลำดับจากหัวเรื่องและสถานการณ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเขียนได้จากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ป้ายหรือข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 1.25)

ลำดับที่ 2 บันทึกข้อความสั้นๆ ($\bar{X} = 1.98$, S.D. = 1.11)

ลำดับที่ 3 จดหมายหรือ อีเมลล์ ($\bar{X} = 1.93$, S.D. = 1.15)

ลำดับที่ 4 ใบเสร็จรับเงิน ($\bar{X} = 1.73$, S.D. = 1.07)

ลำดับที่ 5 บรรยายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.71$, S.D. = 1.03)

ลำดับที่ 6 บทความ ($\bar{X} = 1.68$, S.D. = 1.01)

3. การใช้กลวิธีอื่นเพื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ

เมื่อจำแนกข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 128 คนที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้กลวิธีอื่นเพื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ ได้ข้อมูลที่น่าสนใจแสดงเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 11 การใช้กลวิธีอื่นเพื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ (n = 128)

ทักษะ	กลวิธีที่ใช้ในการสื่อสาร	$\bar{X}$	S.D.
การฟังและพูด	ใช้ภาษามือและท่าทางประกอบ	3.91	0.96
	ใช้ภาษาไทยร่วมกับภาษามือ	3.80	1.06
	ใช้วิธีเขียน	2.02	1.05
	เรียกให้คนอื่นมาพูดแทน	3.20	1.14
	ใช้วิธีวาดรูป	2.13	1.13
	เปิดดิคชันนารีและพูดเป็นคำๆ	1.83	1.17
	ยืมเฉยๆไม่ได้ตอบ	2.13	1.11
	เดินหนี	1.59	0.88
การอ่านและเขียน	ให้ผู้อื่นอ่านและแปลให้	3.37	1.22
	ขอให้ผู้อื่นเขียนเป็นภาษาอังกฤษให้	3.18	1.44
	พยายามอ่านและเขียนเอง	2.25	1.22
	ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยแปล	1.66	1.07
	เขียนเป็นคำๆ	2.18	1.20

	เฉยๆไม่ทำอะไรเลย	1.72	0.94
	รวม	2.50	1.37

ตารางที่ 11 แสดงการใช้กลวิธีอื่นเพื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามใช้กลวิธีอื่นเพื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 1.37) เมื่อพิจารณาตามทักษะและการใช้กลวิธีอื่นในการสื่อสารสามารถจำแนกตามทักษะและเรียงลำดับจากหัวเรื่องและการใช้กลวิธีอื่นในการสื่อสารจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ด้านการฟังและพูดที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่

ลำดับที่ 1 ใช้ภาษามือและท่าทางประกอบ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.96)

ลำดับที่ 2 ใช้ภาษาไทยร่วมกับภาษามือ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 1.06)

ด้านการฟังและพูดที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่

เรียกให้คนอื่นมาพูดแทน ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 1.14)

ด้านการฟังและพูดที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่

ลำดับที่ 1 ยิ้มเฉยๆไม่ได้ตอบ ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 1.11)

ลำดับที่ 2 ใช้วิธีวาดรูป ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 1.13)

ลำดับที่ 3 ใช้วิธีเขียน ($\bar{X} = 2.02$, S.D. = 1.05)

ลำดับที่ 4 เปิดดิกชันนารีและเขียนเป็นคำๆ ($\bar{X} = 1.83$, S.D. = 1.17)

ลำดับที่ 5 เติมน้ำ ($\bar{X} = 1.59$, S.D. = 0.88)

ด้านการอ่านและเขียนที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่

ลำดับที่ 1 ให้ผู้อื่นอ่านและแปลให้ ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 1.22)

ลำดับที่ 2 ขอให้ผู้อื่นเขียนเป็นภาษาอังกฤษให้ ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 1.44)

ด้านการอ่านและเขียนที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่

ลำดับที่ 1 พยายามอ่านและเขียนเอง ($\bar{X} = 2.25$, S.D. = 1.22)

ลำดับที่ 2 เขียนเป็นคำๆ ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 1.20)

ลำดับที่ 3 เฉยๆไม่ทำอะไรเลย ($\bar{X} = 1.72$, S.D. = 0.94)

ลำดับที่ 4 ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยแปล ($\bar{X} = 1.66$, S.D. = 1.07)

4. โอกาสและสภาพปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

ตารางที่ 12 โอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน (n = 128)

หัวข้อในการใช้ภาษาอังกฤษ	$\bar{X}$	S.D.
1. การพูดทักทาย	3.88	1.01
2. การบอกข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	2.73	1.16
3. การบอกข้อมูลเกี่ยวกับระยะทาง	2.90	1.20
4. การบอกข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า	2.94	1.22
5. การบรรยายกิจกรรมท่องเที่ยวที่ให้บริการ	2.63	1.37
6. การบรรยายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของท่าน	2.63	1.37
7. การอธิบายหรือตอบคำถามเรื่องที่พักท่องเที่ยวขอความช่วยเหลือ	2.59	1.25
8. การบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี	2.41	1.31
9. การขอโทษ ขอบคุณ	3.56	1.17
10. การพูดอำลา	3.46	1.20
11. การพูดคุยเรื่องทั่วไป	2.48	1.27
12. อ่านจดหมายหรืออีเมลภาษาอังกฤษ	1.70	1.06
13. อ่านเอกสารข้อตกลงสัญญาต่างๆ	1.58	1.00
14. อ่านข้อความบรรยายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในหนังสือ	1.77	1.12
15. อ่านใบสั่งสินค้า	1.61	0.98
16. อ่านข้อมูลในเว็บไซต์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	1.71	1.11
17. อ่านนิยายเรื่องสั้น	1.58	0.92

18. อ่านบทความหรือหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	1.70	1.01
19. เขียนจดหมายหรือ อีเมล	1.60	1.04
20. เขียนป้ายหรือข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	1.78	1.11
21. เขียนบทความเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	1.64	1.05
22. เขียนบรรยายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว	1.72	1.16
23. เขียนใบเสร็จรับเงิน	1.62	0.95
24. เขียนบันทึกสั้นๆ	1.65	1.02
25. พิมพ์ SMS	1.65	1.06
รวม	2.22	1.33

ตารางที่ 12 แสดงโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.22$, S.D. = 1.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อและจำแนกหัวข้อจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยปรากฏผลดังนี้

โอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่

ลำดับที่ 1 การพูดทักทาย ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.01)

ลำดับที่ 2 การขอโทษ ขอบคุณ ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.17)

โอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่

ลำดับที่ 1 การพูดอำลา ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 1.20))

ลำดับที่ 2 การบอกข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 1.22))

ลำดับที่ 3 การบอกข้อมูลเกี่ยวกับระยะทาง ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 1.20)

ลำดับที่ 4 การบอกข้อมูลเกี่ยวกับเวลา ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 1.16)

ลำดับที่ 5 การบรรยายกิจกรรมท่องเที่ยวที่ให้บริการ ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 1.37)

ลำดับที่ 6 การบรรยายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของท่าน ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 1.37)

ส่วนในหัวข้ออื่นๆนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามมีโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} < 2.51$)

ตารางที่ 13 ปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ (n = 128)

ทักษะ	หัวข้อปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ	$\bar{X}$	S.D.
ฟัง	1. ฟังไม่ทัน	3.90	1.0
	2. ไม่รู้ความหมายคำศัพท์	4.09	1.0
	3. ไม่เข้าใจสิ่งที่นักท่องเที่ยวยพูด	3.96	1.1
	4. ไม่คุ้นกับสำเนียงของนักท่องเที่ยวย	3.93	1.2
	รวม	3.89	1.097
พูด	5. ไม่กล้าพูด อายที่จะพูด	3.57	1.3
	6. ออกเสียงไม่ถูก	3.77	1.2
	7. นึกคำศัพท์ไม่ออก	4.06	1.0
	8. เรียงประโยคไม่เป็น	4.03	1.1
	9. พูดไปแล้วนักท่องเที่ยวยฟังไม่รู้เรื่อง	3.91	1.1
	รวม	3.87	1.1
อ่าน	10. ไม่รู้ความหมายคำศัพท์ที่อ่าน	4.02	1.1
	11. อ่านภาษาอังกฤษไม่ออก	3.97	1.3
	12. ไม่เข้าใจประโยคยาวๆ	4.09	1.1
	รวม	4.03	1.16
เขียน	13. เขียนภาษาอังกฤษไม่ได้	3.95	1.4
	14. รู้ศัพท์แต่แต่งประโยคไม่เป็น	3.59	1.3
	15. เขียนแล้วสื่อความหมายไม่ได้	3.62	1.3

16. เขียนแล้วใช้คำไม่ถูกต้อง	3.64	1.3
17. สะกดคำภาษาอังกฤษไม่ถูก	3.77	1.4
รวม	3.71	1.3
รวมทุกทักษะ	3.88	1.19

ตารางที่ 13 แสดงปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ พบว่า ปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.19)

เมื่อพิจารณาตามทักษะและหัวข้อปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สามารถจำแนกและเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

ทักษะการฟัง ได้แก่

ลำดับที่ 1 ไม่เข้าใจคำศัพท์ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 1.00)

ลำดับที่ 2 ไม่เข้าใจสิ่งที่นักท่องเที่ยวนำพูด ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 1.10)

ลำดับที่ 3 ไม่คุ้นกับสำเนียงของนักท่องเที่ยวนำ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 1.10)

ลำดับที่ 4 ฟังไม่ทัน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 1.00)

ทักษะการพูด ได้แก่

ลำดับที่ 1 นึกคำศัพท์ไม่ออก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 1.00)

ลำดับที่ 2 เรียงประโยคไม่เป็น ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 1.10)

ลำดับที่ 3 พูดไปแล้วนักท่องเที่ยวนำฟังไม่รู้เรื่อง ($\bar{X} = 2.22$, S.D. = 1.33)

ลำดับที่ 4 ออกเสียงไม่ถูก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 1.20)

ลำดับที่ 5 ไม่กล้าพูด อายที่จะพูด ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 1.30)

ทักษะการอ่าน ได้แก่

ลำดับที่ 1 ไม่เข้าใจประโยคยาวๆ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 1.10)

ลำดับที่ 2 อ่านไม่เข้าใจคำศัพท์ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 1.10)

ลำดับที่ 3 อ่านภาษาอังกฤษไม่ได้ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 1.30)

ทักษะการเขียน ได้แก่

ลำดับที่ 1 เขียนภาษาอังกฤษไม่ได้ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 1.40)

ลำดับที่ 2 สะกดคำภาษาอังกฤษไม่ถูก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 1.40)

ลำดับที่ 3 เขียนแล้วใช้คำไม่ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 1.30)

ลำดับที่ 4 เขียนแล้วสื่อความหมายไม่ได้ ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 1.30)

ลำดับที่ 5 รู้ศัพท์แต่แต่งประโยคไม่เป็น ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 1.30)

ตารางที่ 14 ระดับปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษของแต่ละชุมชน

ลำดับ	ชุมชน	n	$\bar{X}$	S.D.
1	แม่กำปอง จ. เชียงใหม่	12	4.22	1.43
2	แม่กลางหลวง จ. เชียงใหม่	13	3.38	1.45
3	บ้านถ้ำตับเตา-หนองเป๋ย จ. เชียงใหม่	16	4.38	0.92
4	ดอยปุย สุเทพ จ. เชียงใหม่	16	3.54	1.34
5	ดอยหลวง อ. เชียงดาว จ. เชียงใหม่	16	3.92	1.01
6	ห้วยน้ำริน แม่วาง จ. เชียงใหม่	2	4.58	0.94
7	บ้านโป่ง สันทราย จ. เชียงใหม่	13	3.81	1.24
8	ห้วยซี้เหล็ก จ. เชียงราย	14	3.60	1.10
9	บ้านจะคือ จ. เชียงราย	13	4.18	0.68
10	บ้านโป่งงาม จ. เชียงราย	13	3.97	1.14
	รวม	128	3.88	1.19

ตารางที่ 14 แสดงระดับปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษของแต่ละชุมชน พบว่า ปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายชุมชน สามารถเรียงลำดับชุมชนที่ค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

ชุมชนที่มีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนอยู่ในระดับ มากที่สุด ได้แก่
ชุมชนห้วยน้ำริน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.94)

ชุมชนที่มีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ มาก ได้แก่

ลำดับที่ 1 บ้านถ้ำตบเตา-หนองเบี้ย ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.92)

ลำดับที่ 2 แม่กำปอง ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 1.43)

ลำดับที่ 3 บ้านจะคือ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.68)

ลำดับที่ 4 บ้านโป่งงาม ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 1.14)

ลำดับที่ 5 ดอยหลวง ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 1.01)

ลำดับที่ 6 บ้านโป่ง ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.24)

ลำดับที่ 7 ห้วยขี้เหล็ก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.10)

ลำดับที่ 8 ดอยปู่สุเทพ ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 1.34)

ส่วนชุมชนแม่กลางหลวงมีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 1.45)

5. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ รูปภาพเกี่ยวกับแต่ละชุมชน ป้ายต่าง ๆ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบนนอกเหนือจากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยนำเสนอ ดังนี้

ชุมชนที่ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ทั้งหมด 10 ชุมชน คือ

1. แม่กำปอง จ. เชียงใหม่
2. แม่กลางหลวง จ. เชียงใหม่
3. วัดถ้ำตบเตา-หนองเบี้ย จ. เชียงใหม่
4. บ้านม้งดอยปู่(สุเทพ) จ. เชียงใหม่
5. ดอยหลวง เชียงดาว จ. เชียงใหม่
6. ห้วยน้ำริน ต. แม่วิน อ. แม่ว่าง จ. เชียงใหม่
7. บ้านโป่ง สันทราย จ. เชียงใหม่
8. บ้านห้วยขี้เหล็ก จ. เชียงราย
9. บ้านจะคือ จ. เชียงราย
10. บ้านโป่งงาม จ. เชียงราย

1. ชุมชนแม่กำปอง

1. ชื่อการท่องเที่ยวชุมชน แม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่
2. การท่องเที่ยวชุมชนแห่งนี้ได้ดำเนินมาเป็นเวลา 8 ปี
3. จำนวนประชากรในชุมชน 132 ครัวเรือน 409 คน
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้บริการในการท่องเที่ยวชุมชน คือ โฮมสเตย์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การเดินป่า ผจญภัย ขายสินค้า ผลิตภัณฑ์ และหัตถกรรม สถาปัตยกรรมโบราณ และกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี

5. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน ประมาณ 1,000 คนต่อปี
6. นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหรือมาใช้บริการมากที่สุด คือ ชาวยุโรป (เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สวีเดน รัสเซีย ฯลฯ)
7. ภาษาที่ใช้ในการให้บริการท่องเที่ยวและขายสินค้า คือ ภาษาอังกฤษ
8. การท่องเที่ยวชุมชนไม่มีไกด์เพื่อบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
9. การท่องเที่ยวชุมชนมีโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพ เพื่อรองรับกิจการท่องเที่ยว
10. มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์(สกว. เป็นผู้จัดทำ และชุมชนจัดทำเองโดยจ้างร้าน) สิ่งตีพิมพ์ ต่าง ๆ สื่อวิทยุหรือโทรทัศน์ และออกรายการทางโทรศัพท์
11. ภาษาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนคือ ภาษาอังกฤษ

ข้อมูลอื่นๆ

1. สมาชิกให้ความเห็นว่าภาษาอังกฤษหากมีการใช้บ่อย ฟังบ่อย จะพูดได้และฟังได้
2. สมาชิกชุมชนบางคนเรียนภาษาอังกฤษเองโดยฝึกพูดกับนักท่องเที่ยวและซื้อหนังสือมาเรียนเอง
3. สมาชิกให้ความเห็นว่า ต้องการให้การท่องเที่ยวยั่งยืน และให้ชุมชนมีบทบาทในการให้ผู้อื่นมาพัฒนาต่อเนื่อง และอยากสร้างจิตสำนึกให้สมาชิกชุมชนทำงานที่บ้าน
4. อยากให้มีการอบรมเยาวชนสร้างจิตสำนึกที่ดี

ภาพที่ 1 ป้ายบอกทางไปโฮมสเตย์แม่กำปอง

ภาพที่ 2 ป้ายแผนที่สถานที่ต่าง ๆ และบอกทางไปบ้านแม่กำปอง

ภาพที่ 3 ป้ายบอกทางไปบ้านแม่กำปอง

ภาพที่ 4 ป้ายบอกทางไปหมู่บ้านโฮมสเตย์แม่กำปอง

ภาพที่ 5 ป้ายบ้านแม่กำปอง

ภาพที่ 6 ป้ายต่าง ๆ ในบ้านแม่กำปอง

ภาพที่ 7 นักท่องเที่ยวในชุมชนแม่กำปอง

ภาพที่ 8 ป้ายเกี่ยวกับการให้บริการต่าง ๆ ในชุมชนแม่กำปอง

2. ชุมชนแม่กลางหลวง

1. ชื่อการท่องเที่ยวชุมชน ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แม่กลางหลวง ดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่
2. การท่องเที่ยวชุมชนแห่งนี้ได้ดำเนินมาเป็นเวลา 9 ปี
3. จำนวนประชากรในชุมชน 61 ครัวเรือน 255 คน
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้บริการในการท่องเที่ยวชุมชน คือ โฮมสเตย์ ขายสินค้า ผลิตภัณฑ์ และหัตถกรรม กิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การเดินป่าผจญภัย และเกษตรอินทรีย์
5. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน ประมาณ 3,000 คนต่อปี
6. นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหรือมาใช้บริการมากที่สุด คือ คนไทย และชาวยุโรป(เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สวีเดน รัสเซีย ฯลฯ)
7. ภาษาที่ใช้ในการให้บริการท่องเที่ยวและขายสินค้า คือ ภาษาอังกฤษ
8. การท่องเที่ยวชุมชนของท่านมีไกด์เพื่อบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (มีมัคคุเทศก์ที่พูดภาษาอังกฤษได้ 2-3 คน โดยเรียนกับฝรั่ง)
9. การท่องเที่ยวชุมชนของมีโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อรองรับกิจการท่องเที่ยว (อุทยานฯ อบรมให้ปีละ 1 ครั้ง)
10. มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ (สกว.จัดทำและชุมชนจัดทำเองโดยจ้างร้าน) และมี handbook เป็นภาษาอังกฤษที่ สกว.จัดทำ มีสื่อวิทยุหรือโทรทัศน์
11. ภาษาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ (สกว. เป็นผู้จัดทำ) ภาษาฝรั่งเศส(อุทยานฯ ภายนอกจัดทำ)

ข้อมูลอื่นๆ

1. ชาวบ้านช่วยกันทำที่พักในรูปแบบสหกรณ์โดยร่วมแรงกัน
2. การประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่จะเป็นการบอกต่อกัน
3. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนภาคกลาง

ภาพที่ 9 ป้ายบอกทางไปบ้านแม่กลางหลวง

ภาพที่ 10 ป้ายบ้านแม่กลางหลวง

ภาพที่ 11 ป้ายบอกที่พักและที่ทางเดินเท้า

ภาพที่ 12 ป้ายสถานที่ติดต่อสอบถาม

ภาพที่ 13 กระดานบันทึกความทรงจำของนักท่องเที่ยว

ภาพที่ 14 นักท่องเที่ยวและบริเวณที่พัก

3. ชุมชนบ้านถ้ำดับเต่า-หนองเปี้ย

1. ชื่อการท่องเที่ยวชุมชน ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์บ้านถ้ำดับเต่า-หนองเปี้ย อำเภอไชยปราการ จังหวัด เชียงใหม่
2. การท่องเที่ยวชุมชนแห่งนี้ได้ดำเนินมาเป็นเวลา 6 ปี
3. จำนวนประชากรในชุมชน 170 ครัวเรือน 681 คน
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้บริการในการท่องเที่ยวชุมชน คือ โฮมสเตย์ และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
5. นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหรือมาใช้บริการมากเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ชาดไทย ญี่ปุ่น เกาหลี จีน ชาวอเมริกาและแคนาดา และชาวยุโรป (อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สวีเดน รัสเซีย)
6. ภาษาที่ใช้ในการให้บริการท่องเที่ยวและขายสินค้า คือ ภาษาไทย
7. การท่องเที่ยวชุมชนไม่มีไกด์เพื่อบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
8. การท่องเที่ยวชุมชนไม่มีโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับกิจการท่องเที่ยว
9. การท่องเที่ยวชุมชนมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ สิ่งตีพิมพ์ ต่าง ๆ
10. ภาษาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนคือ ภาษาไทย

ข้อมูลอื่นๆ

1. มีการจัดอบรมมัคคุเทศก์น้อย และจะทำหน้าที่ในวันหยุด
2. เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่ส่วนมากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเป็นคนในท้องถิ่นหรือนักท่องเที่ยวคนไทย ฤดูท่องเที่ยวจำกัด นักท่องเที่ยวมักมาเที่ยวในเดือน กุมภาพันธ์-พฤษภาคม ในฤดูฝนมีนักท่องเที่ยวไม่มากนัก ส่วนนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวต่างประเทศจะมากับบริษัททัวร์ และมีมัคคุเทศก์นำนักท่องเที่ยวมาเอง
3. ได้มีการเตรียมมัคคุเทศก์น้อย ที่เป็นนักเรียน มีการอบรม แต่ทำหน้าที่ได้เฉพาะวันหยุด เพราะจันทร์-ศุกร์ต้องไปเรียน
4. มีการจัดทำแผ่นพับแจกนักท่องเที่ยว มีทั้งภาษาไทยและอังกฤษ และในชุมชนมีโฮมสเตย์เพียง 1 แห่ง

ภาพที่ 17 ป้ายบอกทางไปวัดถ้ำดับเตา

ภาพที่ 18 ป้ายวัดถ้ำดับเตาและอ่างเก็บน้ำหนองเป็ด

ภาพที่ 19 ป้ายติดต่ออุระ วัดถ้ำตับเตา

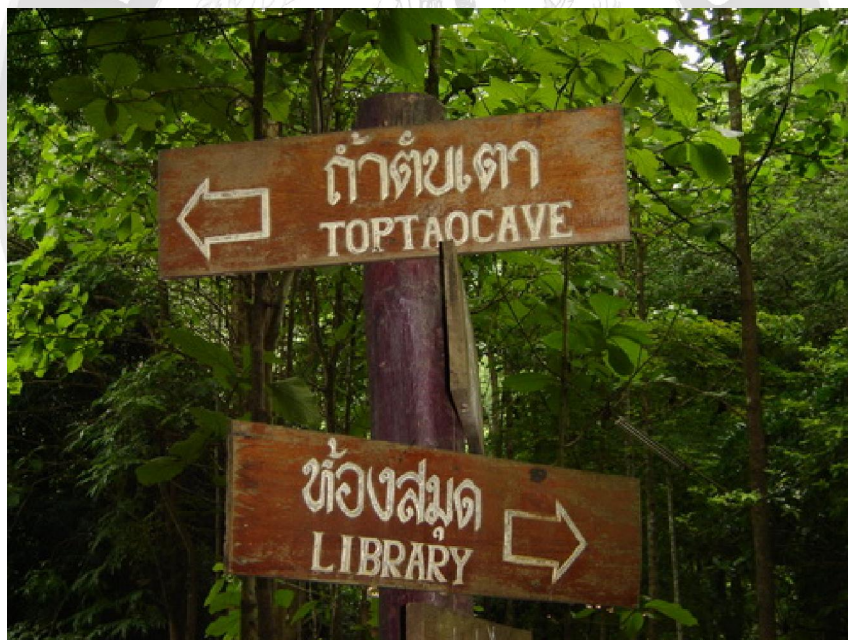
ภาพที่ 20 ป้ายน้ำดื่ม วัดถ้ำตับเตา

ภาพที่ 21 ป้ายศูนย์ข้อมูล วัดถ้ำตับเตา

ภาพที่ 22 ป้ายโฮมสเตย์ วัดถ้ำตับเตา

ภาพที่ 23 ป้ายบอกสถานที่ต่าง ๆ วัดถ้ำตบเตา

4. ชุมชนบ้านม้งดอยปุย (สุเทพ)

1. ชื่อการท่องเที่ยวชุมชนบ้านม้งดอยปุย (สุเทพ) จังหวัดเชียงใหม่
2. การท่องเที่ยวชุมชนแห่งนี้ได้ดำเนินมาเป็นเวลา 25 ปี
3. จำนวนประชากรในชุมชน 30 ครัวเรือน 747 คน
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้บริการในการท่องเที่ยวชุมชน คือ การเดินป่าผจญภัย
ขายสินค้า ผลิตภัณฑ์ และหัตถกรรม กิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี
5. นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมีมาตลอด
6. นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหรือมาใช้บริการเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ไทย ญี่ปุ่น
เกาหลี จีน ชาวอเมริกาและแคนาดา ชาวยุโรป (เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สวีเดน
รัสเซีย)
7. ภาษาที่ใช้ในการให้บริการท่องเที่ยวและขายสินค้า คือ ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ
8. การท่องเที่ยวชุมชนไม่มีไกด์เพื่อบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
9. การท่องเที่ยวชุมชนมีโครงการอบรมพัฒนาศิลปินเพื่อรองรับกิจการท่องเที่ยว
(อบรมมัคคุเทศก์)
10. การท่องเที่ยวชุมชนมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์
ป้ายโฆษณา
11. ภาษาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน คือ ภาษาไทย

ข้อมูลอื่นๆ

1. ตัวแทนชุมชนมีการเข้าประชุมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 2-3 ครั้งต่อปี
2. สกว.เป็นผู้จัดทำเว็บ ประชุมการจัดการและกิจกรรม
3. พื้นที่หมู่บ้านมีจำกัดและจำนวนคนเพิ่มขึ้น ทำให้ไม่สามารถบริการโฮมสเตย์ได้

ภาพที่ 24 ป้ายบอกทางไปบ้านม้งดอยปู่

ภาพที่ 25 ป้ายบอกสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนบ้านม้งดอยปุย(1)

ภาพที่ 25 ป้ายบอกสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนบ้านม้งดอยปุย (2)

ภาพที่ 26 ป้ายบอกการบริการและสินค้าต่าง ๆ ในชุมชนบ้านม้งดอยปุย

5. ชุมชนดอยหลวง เชียงดาว

1. ชื่อการท่องเที่ยวชุมชนกลุ่มรักษ์ดอยหลวง อำเภอ เชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
2. จำนวนประชากรในชุมชน 302 ครัวเรือน 985 คน
3. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้บริการในการท่องเที่ยวชุมชน คือ โฮมสเตย์ ขายสินค้า ผลิตภัณฑ์ และหัตถกรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การเดินป่าผจญภัย สป่า นวดแผนโบราณ และกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี
4. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน ประมาณ 100,000 คนต่อปี
5. นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหรือมาใช้บริการเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ชาตไทย ญี่ปุ่น เกาหลี จีน อเมริกาและแคนาดา ชาวยุโรป ชาวออสเตรเลีย ศรีลังกา ลาว ชาวเขา
6. ภาษาที่ใช้ในการให้บริการท่องเที่ยวและขายสินค้า คือ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
7. การท่องเที่ยวชุมชนมีไกด์เพื่อบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
8. การท่องเที่ยวชุมชนไม่มีโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับกิจการท่องเที่ยว
9. การท่องเที่ยวชุมชนมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทาง สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ
10. ภาษาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนคือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ข้อมูลอื่นๆ

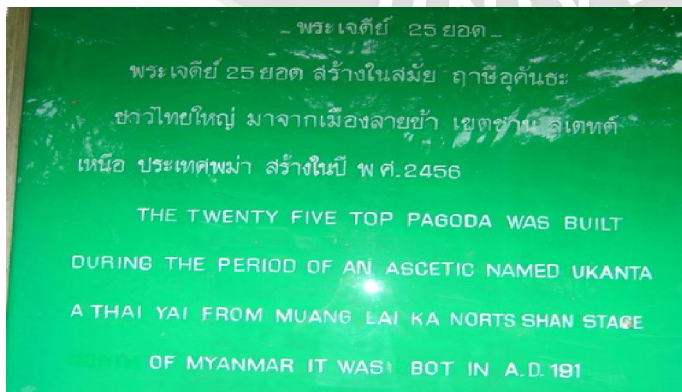
1. การใช้ภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่เป็นการทักทาย และการพูดคุยจะใช้ภาษาเมื่อทำทางประกอบใช้ภาษาไทยร่วมด้วย สามารถบอกราคาค่าบริการได้ ราคาสินค้าได้
2. มีไกด์นำเที่ยวในวัด 80 กว่าคน ส่วนใหญ่ใช้ภาษาในการทักทาย ขอขอบคุณ ไม่ได้อธิบายหรือตอบคำถามต่างๆให้นักท่องเที่ยวมากนัก
3. มีร้านอาหาร ที่พักจำนวนมากตามถนนผ่านถ้ำเชียงดาว ถ้ำผาปล่อง มีป้ายบอกรายละเอียด และบอกระยะทางชัดเจน

ภาพที่ 27 ป้ายบอกทางไปถ้ำเชียงดาว

ภาพที่ 28 ป้ายบอกเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติเชียงดาว

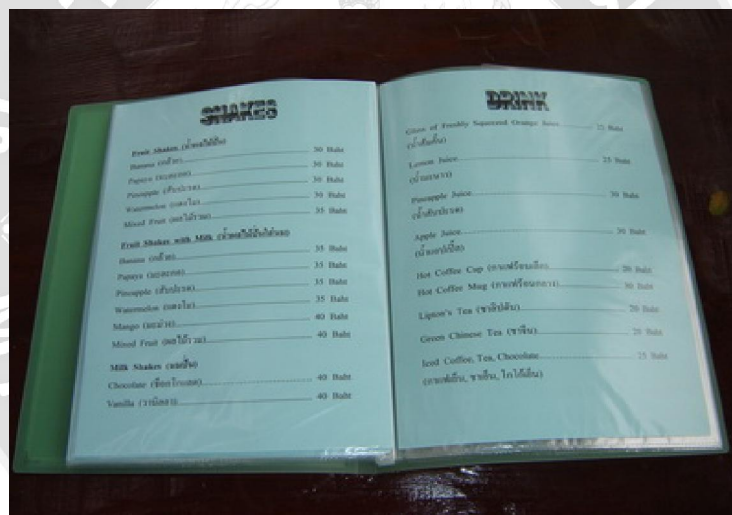
ภาพที่ 29 ป้ายบอกประวัติถ้ำเชียงดาว

ภาพที่ 30 ป้ายบอกชี้ทางต่าง ๆ ในบริเวณถ้ำเชียงดาว

ภาพที่ 31 แผนที่เชียงใหม่และผังถ้ำเชียงดาว

ภาพที่ 32 ป้ายการให้บริการต่างๆ ในบริเวณถ้ำเชียงดาว

6. ชุมชนบ้านห้วยน้ำริน

1. ชื่อการท่องเที่ยวชุมชนบ้านห้วยน้ำริน ตำบล ห่งปี อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่
2. การท่องเที่ยวชุมชนแห่งนี้ได้ดำเนินมาเป็นเวลา 10 ปี
3. จำนวนประชากรในชุมชน 30 ครัวเรือน 100 คน
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้บริการในการท่องเที่ยวชุมชน คือ โฮมสเตย์ ขายสินค้า ผลิตภัณฑ์ และหัตถกรรม กิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี
5. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน เมื่อก่อนมีประมาณ 50 คนต่อวัน ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวน้อยกว่า 10 คนต่อวันและมีเป็นบางวัน ฤดูฝนจะไม่มีนักท่องเที่ยว
6. นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหรือมาใช้บริการมากที่สุด คือ ชาวอเมริกาและแคนาดา
7. ภาษาที่ใช้ในการให้บริการท่องเที่ยวและขายสินค้า คือ ภาษาอังกฤษ (มีไกด์ที่มาด้วยเป็นล่าม)
8. การท่องเที่ยวชุมชนไม่มีไกด์เพื่อบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
9. การท่องเที่ยวชุมชนมีโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อรองรับกิจการท่องเที่ยว (อบรมไกด์ท้องถิ่น การจัดการ การขายสินค้า)
10. การท่องเที่ยวชุมชนมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ (ททท. ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานสงเคราะห์ชาวเขาจัดทำให้)
11. ภาษาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน คือ มีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (โดยมีไกด์มากับนักท่องเที่ยว)

ข้อมูลอื่นๆ

1. คนที่รู้ภาษาและพูดภาษาอังกฤษได้ไม่อยู่บ้าน ส่วนใหญ่ไปทำงานที่อื่น
2. นักท่องเที่ยวที่ขึ้นมาจะเดินดูหมู่บ้านแล้วกลับไป ไม่ค่อยจะอยู่นานและไม่ได้พักค้างคืนที่ชุมชน

ภาพที่ 33 ป้ายบอกทางไปชุมชนบ้านห้วยน้ำริน

ภาพที่ 34 ป้ายการบริการต่าง ๆ ในชุมชนบ้านห้วยน้ำริน

ภาพที่ 35 ป้ายสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนบ้านห้วยน้ำริน

ภาพที่ 36 ป้ายพิกัดถนนและเครื่องดื่มในชุมชนบ้านห้วยน้ำริน

7. ชุมชนบ้านโป่ง สันทราย

1. ชื่อการท่องเที่ยวชุมชนบ้านโป่ง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
2. การท่องเที่ยวชุมชนแห่งนี้ได้ดำเนินมาเป็นเวลา 9 ปี
3. จำนวนประชากรในชุมชนประมาณ 300 ครัวเรือน ประมาณ 1,000 คน
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้บริการในการท่องเที่ยวชุมชนนี้ คือ โฮมสเตย์ สปา นวดแผนโบราณ บันจอร์ยาน การตกเบ็ด การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การเดินป่าผจญภัย ขายเป็นสินค้า ผลิตภัณฑ์และหัตถกรรม
5. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน ประมาณ 300 คนต่อปี
6. นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหรือมาใช้บริการมากที่สุด คือ คนไทย ญี่ปุ่น ชาวยุโรป(เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สวีเดน รัสเซีย)
7. ภาษาที่ใช้ในการให้บริการท่องเที่ยวและขายสินค้า คือ ภาษาไทย ภาษาพื้นเมือง
8. การท่องเที่ยวชุมชนมีไกด์เพื่อบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
9. การท่องเที่ยวชุมชนมีโครงการอบรมพัฒนาศิลปินเพื่อรองรับกิจการท่องเที่ยว
10. การท่องเที่ยวชุมชนของท่านมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทาง อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ สิ่งตีพิมพ์ ต่าง ๆ
11. ภาษาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน คือ ภาษาไทย

ข้อมูลอื่นๆ

1. มีการอบรมท่องเที่ยวที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้จัด 2-3 ครั้งต่อปี
2. ส่วนมากมหาวิทยาลัยแม่โจ้จะเป็นคนพานักท่องเที่ยวมาและจะมีเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมาเป็นล่ามให้
3. มีไกด์ชุมชนประมาณ 5-7 คน เป็นนักเรียนชุมชน บ้านโป่ง
4. มีสมาชิกชุมชนเข้าเป็นสมาชิกโฮมสเตย์ 170 คน มีการร่วมหุ้น หุ้นละ 20 บาท ในตอนสิ้นปีจะมีการปันผลให้สมาชิก
5. ในชุมชนมีโฮมสเตย์ทั้งหมด 14 หลัง

ภาพที่ 37 ป้ายบอกทางไปชุมชนบ้านโป่ง

ภาพที่ 38 ป้ายชุมชนท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านโป่ง

ภาพที่ 39 ป้ายโฮมสเตย์และคำขวัญบ้านโป่ง สันทราย

ภาพที่ 40 ป้ายโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ภาพที่ 41 ป้ายผังเส้นทางการศึกษาธรรมชาติ ป่าชุมชนบ้านโป่ง

ภาพที่ 42 ทางไปเส้นทางการศึกษาธรรมชาติบ้านโป่ง สันทราย

8. ชุมชนบ้านห้วยขี้เหล็ก

1. ชื่อการท่องเที่ยวชุมชน บ้านห้วยขี้เหล็ก ตำบลลาวี อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย
2. การท่องเที่ยวชุมชนแห่งนี้ได้ดำเนินมาเป็นเวลา 11 ปี
3. จำนวนประชากรในชุมชน 101 ครัวเรือน 584 คน
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้บริการ คือ โฮมสเตย์ การเดินป่าผจญภัย กิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี
5. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน ประมาณ 40 คนต่อปี
6. ภาษาที่ใช้ในการให้บริการท่องเที่ยวและขายสินค้า คือ ภาษาไทย ภาษามือ
7. การท่องเที่ยวชุมชนมีไกด์เพื่อบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
8. การท่องเที่ยวชุมชนมีโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อรองรับกิจการท่องเที่ยว โดยการไปดูโฮมสเตย์ของชุมชนอื่น
9. การท่องเที่ยวชุมชนมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ป้ายโฆษณา
10. ภาษาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน คือ ภาษาไทย

ข้อมูลอื่นๆ

1. ชุมชนให้นักศึกษาที่มาดูงาน คือ ประเทศเนเธอร์แลนด์ เขียนป้ายแนะนำการท่องเที่ยว จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ จากภาษา เป็นภาษาต่างประเทศ
2. ชาวบ้านใช้ภาษาท่าทางช่วยในการพูดกับชาวต่างประเทศมากกว่าการพูดเฉย ๆ
3. ชุมชนจะให้ชาวต่างชาติที่มีอยู่ในชุมชนเป็นล่ามให้
4. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นนักวิชาการ นักศึกษา เนื่องจากมาหาข้อมูลวิถีชีวิต ชาวเขา นักท่องเที่ยวที่เป็นคนไทยหรือต่างชาติไม่ค่อยมี เพราะขาดความสะดวกสบาย และเส้นทางเข้าหมู่บ้านมีความยากลำบาก
5. ชุมชนจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการท่องเที่ยวใหม่ทุก ๆ ปี
6. ชุมชนมีโฮมสเตย์ทั้งหมด 10 หลัง และจะมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนให้นักท่องเที่ยวไปพักแต่ละหลัง
7. ข้อมูลบ้านห้วยขี้เหล็กในเว็บไซต์มีไม่มาก

8. ชาวบ้านพูดภาษาไทยไม่ค่อยได้

ภาพที่ 43 ป้ายบอกทางไปบ้านห้วยขี้เหล็ก

ภาพที่ 44 ป้ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาข่าห้วยขี้เหล็ก

ภาพที่ 45 ป้ายมาตรฐานโฮมสเตย์ชุมชนบ้านห้วยขี้เหล็ก

10. ชุมชนบ้านจะคือ

1. ชื่อการท่องเที่ยวชุมชนบ้านจะคือ ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
2. การท่องเที่ยวชุมชนแห่งนี้ได้ดำเนินมาเป็นเวลา 5 ปี
3. จำนวนประชากรในชุมชน 186 ครัวเรือน 1,239 คน
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้บริการ คือ โฮมสเตย์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การเดินทางจากชัยภูมิ ขายเป็นสินค้า ผลิตภัณฑ์ และหัตถกรรม กิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี

5. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนของท่าน ประมาณ 50 คนต่อปี
6. นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหรือมาใช้บริการ คือ ชาวไทย ชาวยุโรปและออสเตรเลีย
7. ภาษาที่ใช้ในการให้บริการท่องเที่ยวและขายสินค้า คือภาษาไทย
8. การท่องเที่ยวชุมชนไม่มีไกด์เพื่อบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
9. การท่องเที่ยวชุมชนมีโครงการอบรมพัฒนาศิลปินเพื่อรองรับกิจการท่องเที่ยว
10. มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทาง สิ่งตีพิมพ์ต่างๆ
11. ภาษาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนคือ ภาษาไทย

ข้อมูลอื่นๆ

1. นักท่องเที่ยวมักจะเป็นคนไทยและมาพักในช่วงเดือน ธันวาคม – กุมภาพันธ์ของทุกปี
2. นักท่องเที่ยวที่มาจะมีลามาด้วย
3. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืนที่ชุมชน
4. ชาวบ้านส่วนใหญ่ในชุมชนพูดภาษาไทยไม่ได้ นักท่องเที่ยวต้องติดต่อเจ้าหน้าที่ที่พูดภาษาไทยได้

5. ปัจจุบันนักท่องเที่ยวลดน้อยลงมาก เนื่องจากการเดินทางไม่สะดวก
6. ชุมชนยังไม่มีแผนพัฒนาประชาสัมพันธ์

ภาพที่ 46 ป้ายบอกทางไปชุมชนบ้านจะคือ

ภาพที่ 49 ป้ายที่พักโฮมสเตย์ชุมชนบ้านจันคือ

11. ชุมชนถ้ำปลา ไปงาม

1. ชื่อการท่องเที่ยวชุมชนถ้ำปลา ตำบลถ้ำปลา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
2. การท่องเที่ยวชุมชนแห่งนี้ได้ดำเนินมาเป็นเวลา 51 ปี
3. จำนวนประชากรในชุมชน 170 ครัวเรือน 500 คน
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้บริการในการท่องเที่ยวชุมชน คือ การท่องเที่ยว

เชิงอนุรักษ์ ขายสินค้า ผลิตภัณฑ์และหัตถกรรม

5. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในชุมชนประมาณ 30,000-40,000 คนต่อปี
6. นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหรือมาใช้บริการมากที่สุดคือ จีน ชาวยุโรป(เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สวีเดน รัสเซีย ฯลฯ)
7. ภาษาที่ใช้ในการให้บริการท่องเที่ยวและขายสินค้า คือ ภาษาไทย จีน และอังกฤษ
8. การท่องเที่ยวชุมชนไม่มีไกด์เพื่อบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
9. การท่องเที่ยวชุมชนมีโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับกิจการท่องเที่ยว
10. การท่องเที่ยวชุมชนมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทางเว็บไซต์ และป้าย

โฆษณา

11. ภาษาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน คือ ภาษาไทย

ข้อมูลอื่นๆ

1. มีการส่งเสริมการใช้ภาษาต่างประเทศกับชาวบ้านบ้าง โดยสนับสนุนให้นักเรียน พ่อค้า แม่ค้า มีส่วนร่วม
2. ส่วนใหญ่ชุมชนเน้นภาษาจีน เพราะมีโรงเรียน และชาวบ้านพูดภาษาจีน เพราะพ่อแม่พูดภาษาจีนได้
3. มีกิจกรรมปั่นผา ซึ่งเป็นกิจกรรมใหม่ที่เกิดขึ้น
4. ชาวบ้านใช้ตัวเลขในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่มาซื้อสินค้า โดยบางครั้งใช้วิธีกดเครื่องคิดเลขให้นักท่องเที่ยวดู ในกรณีที่นักท่องเที่ยวสอบถามราคา
5. มีป้ายบอกราคาสินค้าตามร้านค้าที่ขายสินค้าอยู่ในบริเวณที่ท่องเที่ยว ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ภาพที่ 50 ป้ายบอกทางไปชุมชนถ้ำปลา

ภาพที่ 51 ป้ายแหล่งท่องเที่ยววัดถ้ำปลา

ภาพที่ 52 ป้ายวัดถ้ำปลา

ภาพที่ 53 ป้ายบอกข้อมูลและขายอาหารลิงและปลา ที่วัดถ้ำปลา

ภาพที่ 54 นักท่องเที่ยวที่วัดถ้ำปลา

ภาพที่ 55 กิจกรรมป็นหน้าผาที่เป็นกิจกรรมใหม่ ที่วัดถ้ำปลา

บทที่ 5

การอภิปรายผล สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง การสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่พบในการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปราย สรุปผล และเสนอแนะ ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. การอภิปรายผล

1.1 ข้อมูลพื้นฐาน

1.2 ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน

1.3 การใช้กลวิธีอื่นเพื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ

1.4 โอกาสและสภาพปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

1.4.1 โอกาสในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

1.4.2 สภาพปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษ

2. สรุปผลการวิจัย

3. ข้อเสนอแนะ

1. การอภิปรายผล

1.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นตัวแทนของสมาชิกและผู้นำชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 10 ชุมชน มีจำนวนทั้งสิ้น 128 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.91 เป็นเพศชาย ร้อยละ 46.09 ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมรสแล้ว (ร้อยละ 72.70) เมื่อจำแนกตามอายุพบว่าส่วนใหญ่มีอายุ ระหว่าง 26 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 88.28) กลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดได้แก่ กลุ่มที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 32.81) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร (ร้อยละ 30.47) รองลงมา ค้าขาย (ร้อยละ 23.44) มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 57.81) และจบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 49.22) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการท่องเที่ยวชุมชนพบว่า ส่วนใหญ่มีบทบาทหน้าที่เป็นกรรมการ (ร้อยละ 32) และมีระยะเวลาการเข้าร่วมงานกับ

การท่องเที่ยวชุมชนเป็นเวลา 3 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 64.06) และส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ร้อยละ 58.59)

1.2 ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน

จากผลการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารได้มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 32 ในขณะที่มีผู้ที่ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 68 เป็นผลที่สอดคล้องกับ ข้อมูลพื้นฐานซึ่งพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 49.22) ซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับเริ่มต้นเท่านั้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายชุมชนพบว่า มี 2 ชุมชนที่มีสมาชิกในโครงการสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้มากกว่า ร้อยละ 50 ของสมาชิกโครงการท่องเที่ยวชุมชน ได้แก่ ชุมชนดอยหลวงเชียงดาว (ร้อยละ 75) ชุมชนดอยปู่สุเทพ (ร้อยละ 68.75) ในขณะที่อีก 8 ชุมชนชุมชนที่มีสมาชิกสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ต่ำกว่าร้อยละ 30 คือ ชุมชนแม่กำปอง และชุมชนบ้านถ้ำดับเตา-หนองเบี้ย ชุมชนที่มีสมาชิกสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 25 คือ ชุมชนบ้านโป่งงาม มีสมาชิกที่สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 23.08 ชุมชนห้วยขี้เหล็ก มีสมาชิกที่สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 21.43 ชุมชนบ้านจะคือ มีสมาชิกที่สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 15.38 ชุมชนบ้านโป่ง สันทราย มีสมาชิกที่สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 15.38 ชุมชนแม่กลางหลวง มีสมาชิกที่สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 7.65 และชุมชนห้วยน้ำริน ไม่มีสมาชิกที่สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้

จากผลการศึกษาที่พบว่า สมาชิกโครงการท่องเที่ยวชุมชนดอยหลวงเชียงดาวและชุมชนบ้านม้งดอยปู่ (สุเทพ) มีสมาชิกชุมชนที่สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้จำนวนมาก มีข้อสังเกตคือ ชุมชนทั้งสองเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเข้าท่องเที่ยวมากที่สุดสองอันดับแรก แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนทั้งสองมีชื่อเสียงและมีถนนหนทางที่สะดวกต่อการเดินทาง มีร้านขายของที่ระลึกและจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทำให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมและใช้บริการมาก การที่นักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมากเข้าเยี่ยมชม อาจทำให้ผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษมากขึ้น ก่อให้เกิดแรงจูงใจที่อยากรู้ อยากเรียนมากขึ้น ดังความหมายของแรงจูงใจที่ว่า แรงจูงใจเป็นแรงขับเคลื่อนที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุถึงความปรารถนาหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ แรงจูงใจมีพื้นฐานมาจากความต้องการทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และความต้องการทางสังคม

(รังสิมา บุญชัย, 2535) จากแรงจูงใจและความต้องการในการสื่อสารดังกล่าว เมื่อประกอบกับโอกาสที่มีในการใช้ภาษาอังกฤษ จึงน่าจะมีส่วนทำให้สมาชิกส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษได้มากกว่าชุมชนอื่น

เมื่อศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นรายทักษะซึ่งได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนทำให้ทราบว่า

ด้านการฟัง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) สำหรับหัวข้อเรื่องการฟังที่สามารถฟังเข้าใจลำดับแรก ได้แก่ เมื่อชาวต่างประเทศกล่าวทักทาย ($\bar{X} = 3.07$) และสอบถามเกี่ยวกับเวลา ($\bar{X} = 3.00$) หัวเรื่องที่ฟังเข้าใจเป็นลำดับท้าย ได้แก่ การฟังข้อมูลของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ($\bar{X} = 2.68$) และขอความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.66$)

ด้านการพูด ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$) สำหรับหัวข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถพูดได้ในลำดับแรก คือ การพูดอำลา ($\bar{X} = 3.32$) และการพูดขอโทษและขอบคุณ ($\bar{X} = 3.24$) หัวเรื่องที่พูดได้ลำดับท้าย ได้แก่ การพูดบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี ($\bar{X} = 2.05$) การพูดภาษาอังกฤษอย่างคล่องแคล่ว ($\bar{X} = 2.12$) ออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 2.12$)

ด้านการอ่าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.10$) เมื่อพิจารณาตามหัวข้อเรื่องในทักษะการอ่านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอ่านภาษาอังกฤษในทุกหัวข้อเรื่องสามารถเข้าใจได้ในระดับน้อย ($\bar{X} < 2.51$)

ด้านการเขียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเขียนภาษาอังกฤษได้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.85$) เมื่อพิจารณาตามหัวข้อเรื่องในทักษะการเขียน พบว่า ทุกหัวข้อเรื่องผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเขียนภาษาอังกฤษได้ในระดับน้อย ($\bar{X} < 2.51$)

จากผลที่ปรากฏสามารถสรุปได้ว่า การสื่อสารภาษาอังกฤษในกลุ่มผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวส่วนใหญ่สื่อสารไม่ได้ (ร้อยละ 68) ส่วนกลุ่มที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ มีความสามารถในการสื่อสารด้านทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$ และ $\bar{X} = 2.57$) ส่วนทักษะการอ่านและการเขียนสามารถสื่อสารได้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.10$ และ $\bar{X} = 1.85$)

1.3 การใช้กลวิธีอื่นเพื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีการใช้กลวิธีอื่นเพื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$) แต่ในด้านทักษะการฟังและพูด มีการใช้ภาษามือและท่าทางประกอบรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และใช้ภาษาไทยร่วมกับภาษามือรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) มีการใช้วิธีการเดินหนี หรือเปิดดิคชันนารีและพูดเป็นคำ ๆ รวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.59$) ด้านการอ่านและเขียน ผู้ตอบแบบสอบถามใช้วิธีขอให้ผู้อื่นช่วยอ่าน แปล และเขียนเป็นภาษาอังกฤษให้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) การเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอื่น แทนการใช้ภาษาอังกฤษด้านการฟังและพูดที่ปรากฏ มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชลี วรรณรักษ์ (2543) ที่ศึกษา กลวิธีการสื่อสารของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและพบว่านักศึกษาที่มีความสามารถในการสื่อสารระดับต่ำเวลามีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ เมื่อขณะมีการสนทนาและไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ มักจะใช้กลวิธีการที่ไม่ใช้ภาษาพูดช่วยมากกว่านักศึกษาที่มีความสามารถสูงกว่า เช่น การเคลื่อนไหวร่างกาย และการแสดงท่าทางประกอบ

การใช้กลวิธีอื่นในการสื่อสารเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยลดความตึงเครียดของการสนทนาได้ และอาจช่วยทำให้การสนทนามีความคล่องหรือลื่นไหลได้มากขึ้น เช่น การใช้ภาษาท่าทางเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถสื่อสารอย่างได้ผล ทำให้เกิดความประทับใจแก่ทั้งสองฝ่ายจากการที่มีความพยายามที่จะสื่อสารกัน และทำให้มีความเข้าใจกันมากขึ้นและเพิ่มความเป็นกันเองให้ทั้งสองฝ่าย ดังที่ พัทธิดา วงศ์ใจหาญ (2546) ได้ศึกษาการใช้กลวิธีในการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ และกลวิธีในการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งพบว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้อย่างใดในการสื่อสารมีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องกับพินิจภาภรณ์ สุวัตติกุล (2551) สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ตที่ศึกษาเรื่อง "การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม: ปัจจัยเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว" ที่กล่าวว่า "ในการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตที่มีชาวต่างชาติมาเที่ยว คนไทยที่ให้บริการยังใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ไม่ดีมากนัก แต่เมื่อมีการใช้ภาษาท่าทาง หรือกลวิธีการสื่อสารอื่น ๆ ประกอบผนวกกับการที่คนไทยมีน้ำใจที่อยากจะให้ความช่วยเหลือ มีความเป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของคนไทย ก็ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติประทับใจ"

จากผลการวิจัยที่ได้ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าหากการอบรมให้คนในชุมชนที่ต้องให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ผู้เข้ารับการอบรมควรได้เรียนรู้ให้สามารถและเข้าใจ

เกี่ยวกับการใช้กลวิธีอื่น ๆ ในการสื่อสาร ควบคู่ไปกับเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งจะเป็นการช่วยเสริมให้การสื่อสารเป็นไปได้อย่างดีและอาจช่วยแก้ปัญหาในการสื่อสารได้ไม่มากนักน้อย

1.4 โอกาสและสภาพปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

1.4.1 โอกาสในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีโอกาสในการสื่อสารภาษาอังกฤษ น้อย ($\bar{X} = 2.22$, $SD. = 1.33$) หัวข้อที่มีโอกาสสื่อสารระดับมากขึ้นไป ได้แก่ การพูดทักทาย ($\bar{X} = 3.88$) การขอโทษและการขอบคุณ ($\bar{X} = 3.56$) หัวข้ออื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการฟังพูดมีโอกาสสื่อสารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.51 - 3.50$) ได้แก่ การบอกข้อมูลเกี่ยวกับเวลา ระยะทาง รายละเอียดสินค้า การบรรยายกิจกรรมท่องเที่ยวที่ให้บริการ การพูดบรรยายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว การอธิบายหรือตอบคำถามเรื่องที่พักท่องเที่ยวขอความช่วยเหลือและการพูดคุยเรื่องทั่วไป ส่วนโอกาสในการสื่อสารภาษาอังกฤษด้านการอ่านและการเขียนทุกหัวข้อมีโอกาสในการสื่อสารอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.51 - 2.50$) ได้แก่ การอ่านจดหมายหรืออีเมลภาษาอังกฤษ การอ่านเอกสารหรือข้อตกลงสัญญาต่างๆ การอ่านข้อความบรรยายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในหนังสือ การอ่านใบสั่งสินค้า ข้อมูลในเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว การอ่านนิยายเรื่องสั้น การอ่านบทความหรือหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ด้านการเขียน ได้แก่ การเขียนจดหมายหรืออีเมล การเขียนป้ายหรือข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การเขียนบทความเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การเขียนบรรยายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว การเขียนใบเสร็จรับเงิน การเขียนบันทึกสั้น ๆ และการพิมพ์ SMS

จากข้อมูลที่ได้สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน มีโอกาสในการสื่อสารภาษาอังกฤษน้อย ($\bar{X} = 2.22$) โดยเฉพาะด้านการอ่านและการเขียน ($\bar{X} = 1.51 - 2.50$) ในขณะที่การฟังและการพูดเป็นทักษะที่ผู้นำและสมาชิกชุมชนมีโอกาสในการสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.51 - 3.50$)

1.4.2 ปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

การศึกษพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.88$, $S.D. = 1.19$)

การฟังที่มีปัญหาในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 1.09) คือ ฟังไม่เข้าใจ คำศัพท์ไม่เข้าใจสิ่งที่นักท่องเทียวพูด มีปัญหาฟังไม่ทันและไม่คุ้นกับสำเนียงของนักท่องเทียว

การพูดที่มีปัญหาในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 1.1) คือ นึกคำศัพท์ไม่ออก เรียงคำเป็นประโยคไม่ได้ พูดไปแล้วนักท่องเทียวฟังไม่รู้เรื่อง ออกเสียงไม่ถูก ไม่กล้าพูด และอายที่จะพูด

การอ่านที่มีปัญหาในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 1.16) คือมีปัญหาเรื่องไม่รู้ความหมายคำศัพท์ไม่เข้าใจประโยคยาว ๆ และอ่านภาษาอังกฤษไม่ออก

ด้านการเขียนที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.3) คือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาเกี่ยวกับการเขียนภาษาอังกฤษไม่ได้ การแต่งประโยคไม่เป็นการเขียนแล้วไม่สื่อความหมาย การใช้คำไม่ถูกต้อง และการสะกดภาษาอังกฤษไม่ได้

เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายชุมชน พบว่า ชุมชนที่มีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} > 3.50$) ได้แก่ ชุมชนห้วยน้ำริน ($\bar{X} = 4.58$) ชุมชนบ้านถ้ำดับเตา-หนองเปี้ย ($\bar{X} = 4.38$) ชุมชนแม่กำปอง ($\bar{X} = 4.22$) ชุมชนบ้านจะคือ ($\bar{X} = 4.18$) ชุมชนบ้านโป่งงาม ($\bar{X} = 3.97$) ชุมชนดอยหลวง ($\bar{X} = 3.92$) ชุมชนบ้านโปง ($\bar{X} = 3.81$) ชุมชนห้วยขี้เหล็ก ($\bar{X} = 3.60$) และชุมชนบ้านม้งดอยบุญ(สุเทพ) ($\bar{X} = 3.54$) ส่วนชุมชนแม่กลางหลวงมีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

จากผลการวิจัยดังกล่าวที่พบว่า โดยภาพรวมชุมชนทั้ง 10 ชุมชนมีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} > 3.50$) ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับชั้นประถม อีกทั้งไม่ได้มีโอกาสในการเรียนรู้ภาษาเพิ่มเติม และไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษบ่อยนักจึงทำให้พบปัญหาในการสื่อสารมากขึ้น จากการสัมภาษณ์พบว่ากลุ่มตัวอย่างบางคนที่มีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษบ่อย (แม่กำปอง) ทำให้มีแรงจูงใจในการเรียนรู้และพยายามพัฒนาภาษาอังกฤษ เช่น การไปซื้อหนังสือภาษาอังกฤษมาอ่านเพิ่มเติม เปิดพจนานุกรมบ่อยขึ้น หรือคอยสอบถามผู้รู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ประเทือง ใจหาญ (2546) ซึ่งพูดถึงแรงจูงใจภายในที่เกิดจากสภาวะที่บุคคลต้องการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยตนเอง และเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในร่างกาย เช่น ความต้องการ ความตั้งใจ เป็นต้น ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อาจจัดให้มีการอบรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้ตรงกับปัญหาและโอกาสการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ เช่น การจัดทำชุดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง เพื่อให้ชุมชนหรือชาวบ้านที่มีความต้องการพัฒนาภาษาอังกฤษได้มีทางเลือกในการที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง หรืออาจจัดให้มีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ออนไลน์เพื่อชุมชนเป็นการเฉพาะก็ได้ ทั้งนี้จะต้องมีการให้ข้อมูลหรือรายละเอียด หรือคอยให้คำแนะนำในการชี้แนะช่องทางในการเรียนรู้อย่างเป็นปัจจุบันและสม่ำเสมอ

2. สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ดังนี้คือ

1. ศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน
2. ศึกษาโอกาสและสภาพปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

จากการวิจัยและผลที่ได้ที่นำมาอภิปรายไปแล้วนั้น สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ดังนี้ คือ

1. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนส่วนใหญ่สื่อสารไม่ได้ ส่วนกลุ่มที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ มีความสามารถในการสื่อสารด้านทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง ส่วนทักษะการอ่านและการเขียนสามารถสื่อสารได้ในระดับน้อย
2. ผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนมีโอกาสในการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนอยู่ในระดับ น้อย โดยเฉพาะทักษะด้านการอ่าน และเขียน ในขณะที่การฟังและการพูดเป็นทักษะที่ผู้นำและสมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนมีโอกาสดสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน โดยภาพรวมชุมชน 10 ชุมชน มีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} > 3.50$)

3. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ เพื่อให้การท่องเที่ยวชุมชนที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาใช้บริการสามารถติดต่อหรือสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอต่อชุมชน

3.1.1 ในชุมชนที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาใช้บริการประจำ อาจเพิ่มจำนวนสมาชิกในชุมชนให้สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกเข้ารับการอบรมหรือพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้บริการต่อชาวต่างประเทศได้

3.1.2 ควรมีการจัดทำเอกสาร ป้าย ประกาศ และสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศที่เป็นภาษาของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายให้ครอบคลุมทั้งกิจกรรม สถานที่ ข้อเสนอแนะ ข้อควรปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดการหรือรายการท่องเที่ยวและการบริการที่ชุมชนมี

3.2 ข้อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของชุมชน อาจให้การช่วยเหลือในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้นำและสมาชิกชุมชนได้โดย

3.2.1 จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษให้กับชุมชนต่าง ๆ ทั้งนี้โดยศึกษาถึงความจำเป็นและความต้องการของชุมชนเป็นหลัก

3.2.2 จัดหาสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้กับชุมชน เพื่อที่ผู้ที่สนใจเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาที่ต้องการ

3.2.3 ให้ความช่วยเหลือ หรือ ส่งเสริมชุมชนให้สามารถจัดทำเอกสาร ป้าย ประกาศ สื่อประชาสัมพันธ์ หรือข้อเขียนอื่นๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ ที่สามารถสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

3.2.4 ควรมีการติดตามผลเป็นระยะ ๆ เพื่อให้คำปรึกษาในกรณีที่ชุมชนมีปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับด้านภาษาอังกฤษและอื่น ๆ เพื่อจะได้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬาอุตสาหกรรม. 2540. รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและการให้เกิดศักยภาพในการแข่งขันในยุคของการค้าเสรี. กรุงเทพมหานคร : กองกรรมการ สำนักงานเลขาธิการอุตสาหกรรม.
- ฉัตรแก้ว สิมารักษ์ ชัยมงคล ตระกูลดี และสุนทรา สุกันธา. 2548. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นำชัย ทนุผลและคณะ. 2548. การถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาทรัพยากรและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนแก่ชาวบ้านในอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ เพื่อรองรับการพัฒนาระเบียบ เศรษฐกิจเหนือ-ใต้ของภูมิภาค. รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2553. การแปลผลเมื่อใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า. เข้าถึงได้จาก <http://www.watpon.com/boonchom/trans.pdf> (วันที่ค้นข้อมูล 19 กุมภาพันธ์ 2553).
- ประเทือง ใจหาญ. 2546. การเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้กิจกรรมการละคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประภา สุขเกษม และดวงพร พงษ์โสภาวิจิตร. 2548. ข้อมูลพื้นฐานการใช้ภาษาต่างประเทศในภาคเหนือ: ฉบับนายจ้าง หัวหน้างาน ผู้ประกอบอาชีพอิสระ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พัชริดา วงศ์ใจหาญ. 2546. การใช้กลวิธีในการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ และกลวิธีในการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- พิมพ์ภรณ์ สุวดีกุล. 2551. การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม: ปัจจัยเสริมการท่องเที่ยวไทย
 แนวภูเก็ตนำร่องหนุนชาวบ้านฝึกภาษาและการสื่อสารมดใจนักท่องเที่ยว. เข้าถึงได้
 จาก <http://www.yes-wedo.com/trf/trf26.htm>. (วันที่ค้นข้อมูล 19 กรกฎาคม 2551).
- พงษ์ภักดิ์ ศรีสวัสดิ์ ประชุมพร รังสิวงศ์ และเจษฎาภรณ์ ยานุพรหม. 2550. การศึกษากลไกและ
 ศักยภาพการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างยั่งยืนบนพื้นที่เกาะช้าง
 กิ่งอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
 กรุงเทพฯ.
- พรพิมล เสนะวงศ์. 2541. การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมผ่านภาษาอังกฤษในบริบทสังคมไทย :
 ยุทธวิธีและแบบแผนการแปร. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพฑูรย์ นิยมนา และคณะ. 2550. การพัฒนาเครือข่ายโฮมสเตย์ในเขตอีสานใต้.
 รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- มัลลิกา เกื้อปัญญา. 2542. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
 สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง. การค้นคว้าอิสระ
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย.
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มนัส สุวรรณ. 2542. นิเวศวิทยากับการท่องเที่ยว. เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตร
 ปริญญาโทสาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รังสิมา บุญชัย. 2535. จิตวิทยาธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพัฒนาการวิชาการจำกัด.
- จำไพพรรณ แก้วสุริยะ. 2548. หลักการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน. สำนักงานพัฒนาการ
 ท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- วิไลภรณ์ ชติลสิทธิ์. 2541. วรรณคดีของเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อการพัฒนา
 คุณภาพชีวิตบ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ .
 วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการส่งเสริมการเกษตร
 คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วลัยพร ลิ้มบุญรัตน์. 2547. ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาชุมชนบ้านนาตอง ตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2540. รายงานผลการดำเนินการ เพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ. กรุงเทพมหานคร : กองบริการ ที่ปรึกษาศูนย์บริการวิชาการ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. 2539. การใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสารกับการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อ้างถึงใน จูติรัตน์ สมศิริ. 2550. การใช้กลวิธีสื่อสาร เพื่อพัฒนาทักษะการพูดคล่องแคล่วของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สินธุ สโรบล. 2549. การท่องเที่ยวโดยชุมชน. เข้าถึงได้จาก <http://www.communitytourism.net/article.php>. (วันที่ค้นข้อมูล 20 ตุลาคม 2549).

สำเนาวิ เสาวกุล และ คณะ. 2550. บทบาทของผู้นำองค์กรการปกครองท้องถิ่นต่อยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชภัฏอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์.

อัญชลี วรณรักษ์. 2544. การศึกษากลวิธีสื่อสาร : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

อรุณี วิริยะจิตรา. 2532. การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

Promjittiphong, C. 2005. *Foreigner Tourist Satisfaction On Homestay Services In Royal Project Development Center Teen - Tok, Chiang Mai Province.* Faculty Of Environment And Resource Studies. Mahidol University.

Richards, P. 2006. *The ECOCLUB Interview Potjana Suansri & Peter Richards of REST on Community Based Tourism & Thailand after the Tsunami.*

Retrieved October 6, 2006, from <http://www.ecoclub.com/news/077/interview.html>.

Saville-Troike, Muriel. 2006. *Introducing Second language Acquisition*. Cambridge : Cambridge University Press.

